

Porteføljestyret for Banebrytende forskning

Dato	Sted
04.03.2026	Digitalt møte
09:00-12:15	Zoom

Sak PS-BF 01/26	Godkjenning av sakslisten	09:00-
Sak PS-BF 02/26	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 6/25	-
Sak PS-BF 03/26	Spørsmål om habilitet	-09:10
Sak PS-BF 04/26	Orienteringer Skriftlige orienteringer: 1. <u>Tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet for 2026</u> 2. Nasjonal forskningsinfrastruktur – søknadsoversikt 3. Revisjon av Forskningsrådets strategi 2026 Muntlige orienteringer: 1. Orientering om status for nytt system for søknadsskriving, søknadsbehandling og prosjektoppfølgning i Forskningsrådet (Tibi) 2. Orientering fra Styrets møte med porteføljestyre-lederne	09:10-09:30
Sak PS-BF 05/26	Revidert investeringsplan for 2026-2028	09:30-09:50
Sak PS-BF 06/26	Rapportering for 2025 til Forskningsrådets styre	09:50-10:10
Sak PS-BF 07/26	Fagevalueringer av humaniora og samfunnsvitenskap	10:10-10:55
	Pause (sjekk av epost mm.)	10:55-11:05
Sak PS-BF 08/26	Hvordan fremme banebrytende forskning?	11:05-11:45
Sak PS-BF 09/26	Fastlegge resterende møtedatoer for 2026	11:45-12:00
Sak PS-BF 10/26	Eventuelt	12:00-
Sak PS-BF 11/26	Godkjenning av møteprotokoll	-12:15

Porteføljestyret for Banebrytende forskning, møte 6/25

Dato
12. desember
kl. 09.00-14.15

Sted
Digitalt Zoom-møte

Til stede

Terje Lohndal - leder
Anette Bayer
David Budtz Pedersen
Marianne Fyhn
Cathrine Holst
Inge Jonassen
Rasmus Larsen
Barbara van Loon
Tine Uberg Nærlund
Marie Rognes
Inger Skjelsbæk
Magne Olav Sydnes
Jarle Trondal
Åsa Sandnes (KD observatør)

Forfall

Til stede fra Forskningsrådet

Områdedirektør Benedicte Løseth
Avdelingsdirektør Petter Helgesen
Spesialrådgiver Harald H. Simonsen
Spesialrådgiver Christian Lund
Avdelingsdirektør Johan Skivik Aubell (sak 69)
Spesialrådgiver Heidi Roggen (sak 70-72)
Spesialrådgiver Jon Holm (sak 73)
Seniorrådgiver Gunhild Rønningen (sak 73)
Seniorrådgiver Kvaale (sak 74)
Spesialrådgiver Berit Sundby Avset (sak 75)
Spesialrådgiver Merete Lunde (sak 75)

Sak PS-BF 66/25 Godkjenning av sakslisten
Vedtak: Saklisten godkjennes.

Sak PS-BF 67/25 Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 5/25
Møteprotokollen er godkjent i møte 5/25.

Sak PS-BF 68/25 Spørsmål om habilitet
Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

Vedtak: Habilitet for sak 70, 71, 72 og 77 tas opp under behandlingen av sakene.
Alle porteføljestyrets medlemmer er habile i behandlingen av de øvrige saker på sakslisten.

Sak PS-BF 69/25 Orienteringer
Skriftlige:

-
1. Nytt system for søknadsskriving, søknadsbehandling og prosjektoppfølgning i Forskningsrådet - kort presentasjon
 2. Forskningskultur i møte med globale endringer

Muntlige:

- Vedtak:
1. Nye karanteneregler for FRIPRO
 2. Budsjettrammer for Porteføljestyret for Banebrytende forskning
- Porteføljestyret tar sakene til orientering.

Sak PS-BF 70/25 Radikale forskningsideer-tildelinger U.off., jf. Offl. §14

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Om utlysningen
2. Vedlegg 2 Prosjektdeltakere
3. Vedlegg 3 Søknadsliste
4. Vedlegg 4 Tildelingsprinsipper 2.0
5. Vedlegg 5 Gjennomgang av bruk av tildelingsprinsipper
6. Vedlegg 6 Søknadsdokumenter

- Vedtak:
1. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at alle ikke-kvalifiserte søknader til behandling om *radikale forskningsidéer i tidlig karriere*, avslås *en bloc* i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.1. Dette gjelder søknadene 360031, 360082, 360287, 360417, 360446, 360454, 360482, 360731, 360960, 361728 og 362015.
 2. Porteføljestyret for banebrytende forskning tildeler 16,0 millioner kroner til 8 søknader om *radikale forskningsidéer i tidlig karriere*. Søknadene innvilges i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.3a og 2.3c. Dette gjelder søknad 360322, 360440, 360613, 360704, 360824, 361108, 361756 og 362017.

Sak PS-BF 71/25 Toppforskere-tildelinger U.off., jf. Offl. §14

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Om utlysningene
2. Vedlegg 2 Prosjektdeltakere
3. Vedlegg 3 Habilitet
4. Vedlegg 4 Søknadsliste
5. Vedlegg 5 Tildelingsprinsipper 2.0
6. Vedlegg 6 Gjennomgang av bruk av bevilgningsprinsipper
7. Vedlegg 7 Søknadsdokumenter

- Vedtak:
1. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at følgende porteføljestyremedlemmer regnes som inhabile for disse søknadene og vedtaksforslagene. Porteføljestyremedlemmene deltar ikke i diskusjon eller vedtak for søknadene de er inhabile for under vedtaksforslag 3:
 - a. Terje Lohndal (360407)
 - b. Marianne Fyhn (360793)

-
- c. Barbara van Loon (360997)
 - 2. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at alle søknader til behandling om *toppforskere*, med karakter 5 eller lavere på minst ett vurderingskriterium, avslås *en bloc* i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.1. Dette gjelder søknadene 360011 og 360515.
 - 3. Porteføljestyret for banebrytende forskning tildeler 160,0 millioner kroner til 4 søknader om *toppforskere*. Søknadene innvilges i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.4. Dette gjelder søknad 360407, 360793, 360861 og 361930.

Sak PS-BF 72/25 FRIPRO - tildelinger U.off. jf. Offl. § 14

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

- 1. Vedlegg 1 Om utlysningene
- 2. Vedlegg 2 Prosjektdeltakere
- 3. Vedlegg 3 Habilitet
- 4. Vedlegg 4 Kvalifiserte søknader
- 5. Vedlegg 5 Ikke-kvalifiserte søknader
- 6. Vedlegg 6 Tildelingsprinsipper 2.0
- 7. Vedlegg 7 Gjennomgang av bruk av bevilgningsprinsipper
- 8. Vedlegg 8 Søknadsdokumenter

Vedtak:

- 1. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at følgende porteføljestyremedlemmer regnes som inhabile for disse søknadene og vedtaksforslagene. Porteføljestyremedlemmene deltar ikke i diskusjon eller vedtak for søknadene de er inhabile for.
 - a. Vedtaksforslag 3:
 - i. Marie Rognes (361919)
 - ii. Marianne Fyhn (360606, 360791)
 - iii. Annette Bayer (360777)
 - iv. Barbara van Loon (361072, 360606)
 - b. Vedtaksforslag 4:
 - i. Jarle Trondal (359927)
 - ii. Marianne Fyhn (360422)
 - iii. Magne Sydnes (357531)
 - iv. Annette Bayer (357531, 356995, 359687)
- 2. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at alle søknader til behandling i FRIPRO om Forskerprosjekt, med karakter 5 eller lavere på minst ett vurderingskriterium, avslås *en bloc* i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.1. Dette gjelder søknadene 358085, 359387, 359584, 359634, 359655, 359934, 360006, 360012, 360136, 360288, 360290, 360335, 360364, 360400, 360408, 360421, 360433, 360445, 360457, 360477, 360492, 360509, 360567, 360603, 360604, 360617, 360618, 360633, 360655, 360658, 360675, 360681, 360721, 360722, 360724, 360738, 360760

, 360763, 360784, 360811, 360819, 360823, 360839, 360862, 360869, 360921, 360925, 360934, 360939, 360940, 361006, 361014, 361018, 361026, 361062, 361118, 361135, 361145, 361153, 361666, 361680, 361704 og 361785.

3. Porteføljestyret for banebrytende forskning tildeler 95,6 millioner kroner til 10 søknader til FRIPRO om Forskerprosjekt. Søknadene innvilges i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.2a. Dette gjelder søknad 360024, 360510, 360606, 360673, 360777, 360791, 360808, 360991, 361072 og 361919.
4. Porteføljestyret for banebrytende forskning tildeler 101,9 millioner kroner til 9 søknader til FRIPRO om Forskerprosjekt. Søknadene innvilges i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.4. Dette gjelder søknad 356995, 357784, 359429, 359901, 360068, 360096, 360300, 360422 og 361673.
5. Porteføljestyret for banebrytende forskning vedtar at alle søknader til behandling i FRIPRO om Forskerprosjekt som har deltatt i tre runder, avslås i henhold til FRIPRO – Tildelingsprinsipper vedtatt av porteføljestyret for banebrytende forskning 7. november 2025, sak 58-25, regel 2.5. Dette gjelder søknad 357531, 357555, 357748, 357817, 359403, 359630 og 359967.

Sak PS-BF 73/25 Fagevalueringer av humaniora og samfunnsvitenskap

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Planleggingsfaser (Gantt diagram)

Vedtak: Porteføljestyret ber administrasjonen ta med seg innspill fra drøftingen i planlegging av nye evalueringer innen humaniora og samfunnsvitenskap med sikte på gjennomføring av 3. runde for disse fagområdene innen utløpet av 2029.

Sak PS-BF 74/25 Status for utlysning av sentre for fremragende forskning

Saksgrunnlag:

Vedtak: Saken tas til orientering.

Sak PS-BF 75/25 Status for å ta forskning i bruk

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Tildelte prosjekter

Vedtak: Porteføljestyret tar statusoppdateringen til orientering.

Sak PS-BF 76/25 Erfaringer fra arbeidet i porteføljestyret i 2025 og planer for 2026

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Status for tiltak i porteføljeplanen
2. Vedlegg 2 Porteføljeplan for Banebrytende forskning
3. Vedlegg 3 Møteplan for 2026

Vedtak: Administrasjonen tar med seg kommentarer og innspill fra porteføljestyret i det videre arbeidet med planleggingen av porteføljestyrets arbeid for 2026.

Sak PS-BF 77/25 Investeringsbeslutning rettsvitenskapelig forskning

Saksgrunnlag:

Saksfremlegg

1. Vedlegg 1 Utlysningstekst
2. Vedlegg 2 Prosjektdeltakere rettsvitenskapelig forskning
3. Vedlegg 3 Innstillingsliste
4. Vedlegg 4 Innstillingsdokumenter
5. Vedlegg 5 Vedtatt prosedyre for søknadsbehandlingen, møte 1/25

Vedtak: Saken utgår som en sak i Porteføljesyret for Banebrytende forskning. Saken vil bli behandlet som en egen sak i settestyret for Demokrati og global utvikling.

Sak PS-BF 78/25 Eventuelt

Fastsettelse av møtedatoer for møter våren 2026:

Møte 2/26: 6.5

Møte 3/26: 18.6

Sak PS-BF 79/25 Godkjenning av møteprotokoll

Vedtak: Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Sak PS-BF 03/26

Spørsmål om habilitet

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Banebrytende forskning	Petter Helgesen	Harald H. Simonsen	1. Bestemmelser om habilitet og tillit i Norges forskningsråd - kort
Fra			
Områdedirektør Benedicte Løseth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak	Annette Bayer og Jarle Trondal er inhabile i behandlingen av sak 05/26 og forlater møtet under behandlingen av saken. Alle porteføljestyrets medlemmer er habile i behandlingen av de øvrige saker på sakslisten.
---------------------------	--

Kort bakgrunn	Møtet inneholder vedtak av revidert investeringsplan for 2026-2028. Investeringsplanen kan påvirke rammen for tildeling til søkere som står på venteliste for FRIPRO-tildeling. Inhabilitet knyttet til disse søknadene vil dermed også kunne gi inhabilitet knyttet til behandlingen av revidert investeringsplan.
----------------------	---

Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Alle møter i porteføljestyrene skal ha en sak hvor styret vurderer medlemmenes habilitet knyttet til sakene som skal behandles på møtet.
--	--

Hovedpunkter	To av porteføljestyrets medlemmer er inhabile for søknader som står på ventelisten for tildeling fra FRIPRO. Dette er: Annette Bayer – søknad 359687 Jarle Trondal – søknad 359927 Da en økning av rammen for FRIPRO kan øke sjansen for tildeling til disse søknadene, vil disse personene etter administrasjonens vurdering være inhabile i behandlingen av revidert investeringsplan. Medlemmer som er inhabile, forlater møtet og deltar ikke i diskusjon og vedtak knyttet til søknadene de er inhabile for. Det er ingen inhabilitet knyttet til andre saker på sakslisten.
---------------------	---

Forberedelse / prosess	Administrasjonen har forberedt saken.
-------------------------------	---------------------------------------

Videre saksgang	Følges opp i møtet.
------------------------	---------------------

Bestemmelser om habilitet og tillit

i Norges forskningsråd – kortversjon

Forskningsrådet er omfattet av habilitetsbestemmelsene i Forvaltningslovens kapittel II "Om ugildhet". Bestemmelsene gjelder også eksterne enkeltpersoner som bidrar i Forskningsrådets saksbehandling, som fageksperter. Forskningsrådet har i tillegg vedtatt egne bestemmelser om habilitet og tillit. Disse er på noen punkter strengere enn lovens regler. De viktigste bestemmelsene for vurdering av habilitet er følgende:

Fra bestemmelsene:

2 Definisjoner

I disse bestemmelsene menes med:

Part – person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder, jf. forvaltningslovens § 2 e). Som part regnes normalt også enkeltperson som er direkte identifisert i en søknad og som har en sentral rolle i prosjektet.

3 Habilitetskrav og avgjørelse av habilitetsspørsmålet

3.1 Automatisk inhabilitet

Ansatt, ekspert eller medlem av styrende og rådgivende organer i Forskningsrådet samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er i alle tilfelle inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak

- a) når han eller hun selv er part i saken
- b) når han eller hun er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nært som søsken
- c) når han eller hun er eller har vært gift eller partner med eller er forlovet med, eller er samboer med, eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part.
- d) når han eller hun er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte
- e) når han eller hun leder eller har en ledende stilling i, eller er medlem av styringsorgan eller bedriftsforsamling for en offentlig eller privat virksomhet, som er part i saken
- f) når han eller hun er, eller for mindre enn 3 år siden har vært, veileder for en part med sikte på doktorgrad

3.2 Inhabilitet etter skjønn

Ansatt, ekspert eller medlem av styrende og rådgivende organer i Forskningsrådet samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak når det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans eller hennes upartiskhet.

Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham eller henne selv eller noen som han eller hun har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Kommentar til 3.2:

I skjønnsvurderingen skal en særlig vurdere og vektlegge følgende:

- personlig interesse for utfallet av saken
- nært faglig samarbeid, herunder vurdere betydningen av samforfatterskap og veiledning
- nært vennskap
- personlig eller faglig motsetningsforhold
- personlig eierskap – aksjer e.l.

Fra veiledningen:

3. Generelt om habilitetsvurdering

Ved vurdering av habilitetsforhold vil det ofte være behov for å bruke skjønn. Ved vurdering av habilitet må følgende overordnede spørsmål stilles:

- Er det noen forhold i saken som kan svekke, eller kan antas å svekke, vedkommendes profesjonelle dømmekraft?
- Er det noen forhold i saken som kan svekke, eller kan antas å svekke, vedkommendes profesjonelle dømmekraft sett utenfra?
- Er vedkommendes opptreden egnet til å svekke tilliten til beslutningen?

Det skal legges vekt på muligheten for personlig fordel, tap eller ulempe som følge av utfallet av saken.

Nedenfor er det satt opp en oversikt over hvilke forhold som bør vurderes når man skal avgjøre om en person er inhabil.

Sjekkpunkter	Nærmere beskrivelse
a) Automatisk inhabilitet	Se bestemmelsene om automatisk inhabilitet
b) Nær personlig/faglig tilknytning	Nært personlig vennskap (det må være mer enn bare bekjentskap), faglig fellesskap, for eksempel samarbeid eller samforfatterskap av nyere dato etc. Både omfang og nærhet i tid er elementer i vurderingen av nærhet i samarbeid/-samforfatterskap (se kapittel 4.1 om faglig samarbeid). Ved vurdering av om nære personlige eller faglige forhold fører til inhabilitet, må det vurderes om avgjørelsen av den aktuelle saken har betydning for den man har et nært forhold til (jf. punkt c).
c) Mulighet for personlig vinning/tap/ulempe	For å bli inhabil skal man selv, eller noen man har et nært forhold til (punkt b), ha noen grad av personlig interesse av utfallet av en sak. I Forskningsrådet vil det normalt dreie seg

	om utfallet av en prosjektbevilgningssak. Den personlige interessen kan være av faglig og/eller økonomisk art. For universitetsansatte kan egeninteressen ofte være av faglig art. Man kan ha en egeninteresse av at ens fagmiljø blir styrket, får økt anerkjennelse, eller får finansiert nytt utstyr, selv om man ikke selv er direkte involvert i det aktuelle prosjektet, fordi dette kan øke ens egne muligheter for fremtidig støtte. For en bedriftsansatt, spesielt fra en liten bedrift, kan egeninteressen være av økonomisk art, det kan trygge arbeidsplassen for alle om bedriften får en bevilgning. For ansatte ved forskningsinstitutter kan begge forhold være aktuelle, avhengig av instituttets størrelse og mangfold (se kapittel 5).
d) Andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til en beslutning hvis vedkommende deltar	Er det noen forhold som kan svekke, eller kan antas å svekke, den profesjonelle dømmekraften sett utenfra, for eksempel knyttet til kravet om forsvarlig saksbehandling, likebehandling eller saklighet? Kontrollspørsmålet må være: Hvordan tar dette seg ut utenfra? Det må være en vurdering som bygger på mer enn løse antagelser og spekulasjoner. Man må vurdere det slik at det er overveiende sannsynlig, at noen vil reise spørsmål ved en persons upartiskhet, og at dette vil svekke tilliten til den aktuelle beslutningen.

Det er viktig at alle aktuelle momenter vurderes i hvert enkelt tilfelle. Hvis flere momenter gjør seg gjeldende samtidig, kan det lettere føre til inhabilitet.

4. Vurdering av inhabilitet etter skjønn

Når det ikke foreligger automatisk inhabilitet, er det viktig å vurdere inhabilitet ut fra reglene om skjønn. Det er ulike faktorer som må vurderes under denne kategorien. Vurderingstemaene er om det foreligger andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til en beslutning dersom vedkommende deltar i saksbehandlingen. Det skal bl.a. legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære en mulighet for fordel, tap eller ulempe for vedkommende selv eller noen han eller hun har nær personlig tilknytning til.

Habilitetskravene kan bli noe strengere jo vanskeligere, viktigere og mer skjønnspreget en sak er, og også når den enkeltes mulighet for å påvirke den endelige avgjørelse i en sak er stor. Det er viktig at det ikke skapes tvil om vedkommendes tilknytning til saken eller partene.

Nedenfor drøftes en del typiske situasjoner som er aktuelle i Forskningsrådet

4.1 Nært faglig samarbeid, herunder samforfatterskap og veiledning

Den som har, eller inntil nylig har hatt, et nært faglig samarbeid med en person eller institusjon som er part i saken vil kunne bli inhabil fordi et nært faglig samarbeid kan påvirke evnen til upartisk vurdering.

Generelt skal det mye til for at samarbeid i tjeneste skal medføre inhabilitet. Det er først hvis samarbeidet er særlig nært og omfattende at det kan bli spørsmål om inhabilitet av den grunn alene.

Vanlig samarbeid i tjeneste og kontakt grunnet i arbeid innen samme fagfelt vil normalt ikke føre til inhabilitet. Forvaltningsloven åpner for en bred skjønnsmessig vurdering der det avgjørende er om det er konstatert et «særegent forhold» og om det er «egnet til å svekke tilliten» til upartisk vurdering. Forskning kan imidlertid ha særtrekk som skiller det fra annet samarbeid i tjeneste, fordi forskning er en mer personlig virksomhet.

Der kriteriene for rettmessig forfatterskap er oppfylt (jfr. definisjonen i etikkom.no) vil det foreligge et samarbeid, men det er ikke gitt at det medfører inhabilitet. Antall bidragsytere til en publikasjon, og rollen vedkommende har hatt, kan si noe om sannsynligheten for at samarbeidet er så nært at det vil medføre inhabilitet. Antall sampublikasjoner og utgivelseshyppigheten er også faktorer som må vurderes.

Samforfatterskap som ikke fyller vilkårene for rettmessig forfatterskap, vil ikke føre til inhabilitet med mindre det også foreligger samarbeid ut over samforfatterskapet som er av en slik karakter at det fører til inhabilitet.

- Redaktøransvar vil normalt ikke medføre inhabilitet.
- Ved rettmessig samforfatterskap som ligger nær 3 år tilbake i tid kan det være aktuelt å undersøke når samarbeidet fant sted, fordi det kan ha gått en tid før publikasjonen kom på trykk.

Veiledning

En person som har vært veileder for en part med sikte på doktorgrad for mer enn tre år siden (jf. bestemmelsenes punkt 3.1 f) må vurdere sin habilitet ut fra spørsmålene i de tre kulepunktene i kapittel 3 i veiledningen. Det samme gjelder for den som er, eller har vært, veileder for en part med sikte på andre eksamener enn doktorgrad.

5. Inhabilitet for ansatt ved samme institusjon (kollega-inhabilitet)

Når det gjelder kollegainhabilitet, kan både reglene om automatisk inhabilitet og inhabilitet etter skjønn komme til anvendelse.

Flere momenter må vurderes når en person skal være med på å fatte vedtak som gjelder søknader fra den institusjonen der vedkommende er ansatt.

- Hvilken posisjon har vedkommende i institusjonen?
 - Under ellers like forhold vil inhabilitet kunne oppstå oftere når vedkommende har en sentral posisjon i den virksomhet der vedkommende er ansatt.
- Eierrettigheter i form av aksjer eller lignende i den institusjonen hvor vedkommende er ansatt, må vurderes.
 - Høy stilling ved institusjonen kan medføre at selv en mindre aksjepost vil kunne utløse inhabilitet. Omvendt vil en stor aksjepost kunne bidra til å utløse inhabilitet også for en vanlig ansatt i vedkommende institusjon.

Vurdering av inhabilitet vil kunne påvirkes av hvilken sektor (universitetssektoren, instituttsektoren eller næringslivet) vedkommende er tilknyttet.

Under følger noen momenter som kan brukes ved habilitetsvurderingen basert på vedkommendes tilknytning til de ulike sektorene:

Universitetssektoren

Den som er rektor, dekan eller instituttleder vil være inhabil til å behandle søknader fra egen enhet i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1 e). Det samme gjelder den som sitter i styret for universitetet, fakultetet eller instituttet.

Forsker/professor vil ofte kunne være inhabil for søknader der forskere fra egen forskergruppe, eller nære faglige samarbeidspartnere, er sentrale. Det at man kommer fra samme institutt, behøver ikke å medføre inhabilitet. Dette vil være avhengig av instituttets størrelse (antall forskere) og den faglige relasjonen mellom søker og vedkommende forsker/professor. Dette må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

Instituttsektoren

Den som er leder, eller har ledende stilling, ved et institutt vil være inhabil i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1.e). Det samme gjelder den som sitter i styret for instituttet.

Forsker-/professorstilling vil, på samme måte som for universitetssektoren, ofte kunne medføre inhabilitet for søknader der forskere fra egen forskergruppe eller nære faglige samarbeidspartnere er sentrale. I tillegg må det vurderes hvilken betydning det har for den ansatte at en søknad fra instituttet blir innvilget. I denne vurderingen må det legges særlig vekt på prosjektets betydning for instituttets økonomi og renommé.

Næringslivet

Den som er leder, eller har ledende stilling, i et selskap vil være inhabil i henhold til bestemmelsenes punkt 3.1.e). Det samme gjelder den som sitter i styret for selskapet.

Ansatte i et selskap som søker om forskningsmidler, vil, på samme måte som for universitets- og instituttsektoren, ofte kunne være inhabile for søknader der personer fra eget fagmiljø eller nære faglige samarbeidspartnere er sentrale. I tillegg må det vurderes hvilken betydning det har for de ansatte at en søknad fra selskapet blir innvilget. I denne vurderingen må det legges særlig vekt på prosjektets betydning for selskapets økonomi og renommé.

Norges forskningsråd

Deres ref.

Vår ref

Dato

25/4318

19. desember 2025

Tildelingsbrev 2026 til Norges forskningsråd

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2026 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til Norges forskningsråd.

Tildelingsbrevet følger opp Stortingets budsjettvedtak og forutsetninger og krav som departementet utleder av dette. I tildelingsbrevet formidles styringssignaler og forventninger til Norges forskningsråd for 2026.

Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2026. Tildelingsbrevet og eventuelle supplerende tildelingsbrev skal publiseres på virksomhetens nettsider så snart de er mottatt, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet består av to deler:

- Del 1, punkt 1-5, Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer
- Del 2, punkt 1-5, Kunnskapsdepartementet som sektordepartement

Postadresse

Postboks 8119 Dep

0032 Oslo

postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse

Kirkeg. 18

www.kd.dep.no

Telefon*

22 24 90 90

Org.nr.

872 417 842

Avdeling

Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler

Ane Bilstad Brøyn

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2026 Del 1 – Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer	3
1 Innledning.....	3
1.1 Regjeringens prioriteringer	3
1.2 Særskilte forventninger	4
2 Mål og styringsinformasjon.....	5
3 Tildeling.....	7
3.1 Driftsmidler	8
3.2 Oversikt over oppdrag for 2026.....	11
3.3 Avsetning til usikker framdrift – kap. 285 post 75	12
3.4 Fullmakter	13
4 Andre forutsetninger og krav	13
4.1 Fellesføringer fra regjeringen	13
4.2 Andre krav	14
5 Rapportering og resultatoppfølging.....	15
5.1 Rapportering om resultater	15
5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene	16
5.3 Satsingsforslag for 2028	17
5.4 Etatsstyringsmøtet i 2026.....	17
5.5 Øvrige frister	18
Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2026 del 2 – Kunnskapsdepartementet som sektordepartement	19
1 Mål og styringsinformasjon	19
2 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kunnskapsdepartementet	19
3 Tildeling	19
3.1 Kap. 285, post 71	20
3.2 Kap. 285, post 72	21
3.3 Kap. 285, post 73	22
3.4 Kap. 201, post 70	23
3.5 Kap. 226, post 71	24
4 Rapportering og resultatoppfølging.....	24
4.1 Rapportering om resultater	24
4.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene	24
4.3 Styringsmøter i 2026.....	24

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2026 Del 1 – Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer

1 Innledning

1.1 Regjeringens prioriteringer

Regjeringen ønsker å ta Norge videre – tryggere, mer rettferdig og med sterkere fellesskap. Utdanning, forskning og innovasjon støtter opp under hovedprioriteringene i regjeringens plan for Norge og er avgjørende for at Norge skal kunne møte framtidens utfordringer. Internasjonale spenninger, klima- og miljøutfordringer og teknologiutvikling, kombinert med demografiske endringer, knapphet på kompetent arbeidskraft og strammere økonomisk handlingsrom, stiller Norge overfor nye utfordringer.

De overordnede rammene for regjeringens politikk for høyere utdanning og forskning er beskrevet i Prop. 1 S (2025–2026) for Kunnskapsdepartementet, programkategori 07.60. De langsiktige målene og prioriteringene i *Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning*¹ er en sentral del av dette. Universiteter og høyskoler og underliggende virksomheter skal i 2026 følge opp regjeringens mål, langsiktige prioriteringer og tiltak for kunnskapssektoren. Kunnskapssektoren må bli både mer effektiv og innovativ, og samtidig opprettholde høy kvalitet i utdanning og forskning.

Norsk forskning og høyere utdanning er avhengig av internasjonalt samarbeid for å holde høy kvalitet og håndtere store samfunnsutfordringer. Samtidig må samarbeidet ivareta nasjonale interesser og sikkerhet. Norsk forskning skal være så åpen som mulig og så sikker som nødvendig.

I Meld. St. 14 (2024–2025) *Sikker kunnskap i en usikker verden*² legges rammene for hvordan forskningssystemet skal rustes for å møte fremtiden. I meldingen fremgår det at Norges forskningsråd er helt sentralt i det norske forskningssystemet, både som finansieringskilde, som rådgiver og som møteplass. Forskningsrådet er nå godt rigget for å ivareta sine primæroppgaver og skal videreføres som ett sterkt råd. Rådet har vært i kontinuerlig utvikling og har gjennomgått store omstillinger i de senere årene. Regjeringen forventer at Forskningsrådet fortsetter å utvikle og forbedre virksomheten for å kunne ivareta nye og endrede oppgaver i forsknings- og innovasjonssystemet.

Redusert økonomisk handlingsrom i Norge i årene som kommer vil kunne medføre strammere driftsrammer, også for virksomhetene i kunnskapssektoren. Departementet forventer at Norges forskningsråd utvikler egen omstillingsevne for å kunne møte endrede økonomiske rammer framover.

¹ [Meld. St. 5 \(2022-2023 - Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032\)](#)

² [Meld. St. 14 \(2024-2025\) – Sikker kunnskap i en usikker verden](#)

1.2 Særskilte forventninger

Mer privatfinansiert forskning

Regjeringen har et mål om at forskning og utvikling i næringslivet skal utgjøre to pst. av BNP innen 2030. For å nå dette målet må Norges forskningsråd i samarbeid med næringslivet utforske og utnytte rommet for å utløse økt privat finansiering i de næringsrettede virkemidlene og i øvrige virkemidler. I den forbindelse skal Forskningsrådet også vurdere og eventuelt prøve ut nye virkemidler som kan utløse privat finansiering. Kunnskap som skapes i prosjekter finansiert av Norges forskningsråd skal også spres og komme andre til gode, herunder bidra til økt kommersialisering av forskningsresultater og bruk av forskning i næringsliv og offentlig sektor. Det forventes videre at Forskningsrådet mobiliserer og legger til rette for forskningsfinansiering fra andre private aktører, som fond og stiftelser. Rådet forventes også å bidra til å øke bevisstheten om verdien av forskning og innovasjon i næringslivet.

Gjennomføring av nye satsinger

I forbindelse med 2026-budsjettet har regjeringen besluttet å sette i gang en rekke FoU-satsinger gjennom Forskningsrådet, herunder Polhavet 2050, videre satsing på kvanteteknologi samt satsing på forsvarsevne, sikkerhet og beredskap. Satsingsområdene er høyt politisk prioritert. Departementet forventer at Forskningsrådet sørger for god gjennomføring av disse både i 2026 og utover i satsingsperioden for de konkrete satsingene.

Internasjonalt forskningssamarbeid

Systemmeldingen slår fast at i en urolig verden blir internasjonalt forskningssamarbeid enda viktigere enn før. Sammen med likesinnede skal vi hegne om akademisk frihet og etterprøvbar kunnskap. Samtidig skal vi samarbeide med de beste fagmiljøene over hele verden – også i land hvor grunnleggende prinsipper som akademisk frihet og institusjonell autonomi ikke står like sterkt som i Norge.

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet støtter opp under norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet (ERA), og bidrar til norsk påvirknings- og posisjoneringsarbeid inn mot EUs forsknings- og innovasjonssamarbeid i neste programperiode i tett dialog med departementet. Videre forventes Forskningsrådet å ta en aktiv rolle i oppfølgingen av Panorama-strategien, og å videreutvikle forskningssamarbeidet med de strategisk prioriterte samarbeidslandene i tråd med norske prioriteringer.

Svalbard forskningskontor

Forskningsrådet og Norsk polarinstitutt har fått i oppdrag å etablere et forskningskontor på Svalbard. Målet for det nye kontoret er å sørge for tydelig norsk forskningsledelse og oppfølging av mål, rammer og forventninger i norsk svalbardpolitikk. Forskningsrådet må i 2026 sikre at kontoret blir etablert i tråd med oppdrag og mandat.

Forskningssikkerhet i en tid med økende internasjonal spenning

I Systemmeldingen er Forskningsrådet gitt en sentral rolle i å fremme forskningssikkerhet og ansvarlig internasjonalt samarbeid. Departementet forventer at Forskningsrådet jobber videre med å konkretisere og videreutvikle sin rolle på dette området. Dette omfatter blant annet en

utvidet rolle som koblingsmekanisme for å samordne den åpne, skjermede og graderte forskningen under et felles system. Herunder skal Forskningsrådets roller som forskningspolitisk rådgiver og finansiør videreutvikles. Departementet forventer at Forskningsrådet følger opp punktene fra stortingsmeldingen i dialog med Kunnskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet.

Oppfølging av ny budsjettmodell

Departementet forventer at Forskningsrådet i 2026 fortsetter å arbeide godt med oppfølging av den nye bruttobudsjetteringsmodellen. Overgangen til den nye modellen er et omfattende arbeid som krever tilstrekkelig oppmerksomhet internt i Forskningsrådet og i departementene. Departementet understreker videre viktigheten av høy kvalitet i Forskningsrådets budsjettinnspill til de ulike budsjettmilepælene, samt viktigheten av god dialog mellom Forskningsrådet og departementene.

2 Mål og styringsinformasjon

Nedenfor følger mål og styringsinformasjon for Forskningsrådets virksomhet.

Kunnskapsdepartementet har fra 2026 endret kravene til styringsinformasjon og krav til årsrapport, jf. vedlegg 1. Hensikten er å styrke det faglige grunnlaget for styringsdialogen på kort og lang sikt. Styringsinformasjonen dekker ulike behov departementet har i styringsdialogen. Departementet forventer at rådet kompletterer med annen informasjon der det er relevant for å gi et dekkende bilde av utviklingstrekk som er sentrale for styringsdialogen.

Forskningsrådet skal vurdere hva som er det mest relevante kunnskapsgrunnlaget for å redegjøre for resultater og belyse måloppnåelse på kort og lang sikt. Departementet forventer at rådet bedre utnytter kunnskapsgrunnlaget som ligger til grunn for arbeidet i porteføljestyrene i årsrapporteringen.

Kunnskapsdepartementet vil i 2026 ha ytterligere dialog med Forskningsrådet om operasjonaliseringen av de endrede kravene til rapportering.

Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet

Forskningsrådet skal tildele midler etter konkurranse, og skal identifisere og støtte forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Forskningsrådet skal også bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i det enkelte forskningsmiljø eller på det enkelte forskningsområde.

Styringsinformasjon:

- Verdensledende fagmiljøer: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer og virkemiddelbruk. Rådet skal vektlegge hvordan valgene bidrar til verdensledende fagmiljøer.
- Vitenskapelig kvalitet i eksisterende og nye forskningsmiljøer: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer og virkemiddelbruken, og hvordan dette påvirker vitenskapelig kvalitet i bredden.
- Fagevalueringer: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer, redegjøre for sine oppfølgings tiltak av relevante fagevalueringer og resultatene av tiltakene.

Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet

Forskningsrådet skal utløse forskning og innovasjon som, på kort og/eller lang sikt, skal øke den samlede verdiskapingen i norsk økonomi.

Styringsinformasjon:

- Forskningsbasert næringsliv: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer og virkemiddelbruk. Rådet skal redegjøre for rådets bidrag til mer forskning og innovasjon i næringslivet og hvordan dette øker den samlede verdiskapingen i norsk økonomi.
- Samspill og kunnskapsspredning: Forskningsrådet skal redegjøre for rådets bidrag til formålstjenlig forskningssamarbeid mellom bedrifter og mellom bedrifter og FoU-institusjoner og hvordan dette bidrar til kunnskapsspredning og økt samlet verdiskaping.

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer

Forskningsrådet skal finansiere forskning som er nyttig for samfunnet, og for å møte de store samfunnsutfordringene. Disse er definert som tematiske prioriteringer i Meld. St. nr. 5 *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning* (2023-2032): Hav og kyst; Helse; Klima, miljø og energi; Muliggjørende og industrielle teknologier; Samfunnssikkerhet og beredskap og Tillit og fellesskap.

Styringsinformasjon:

- Hav og kyst: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer og virkemiddelbruk, og redegjøre for sin innsats og rolle. I tillegg skal rådet redegjøre for sitt bidrag til tilstand og utvikling over tid, med vekt på følgende dimensjoner:
 - kapasitets- og kompetansebygging
 - samarbeid og tverrfaglighet
 - forskningskvalitet
 - Horisont Europa og annet internasjonalt samarbeid i samspill med nasjonale virkemidler
 - forskning i bruk
- Helse: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer og virkemiddelbruk, og redegjøre for sin innsats og rolle.
- Klima, miljø og energi: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer og virkemiddelbruk, og redegjøre for sin innsats og rolle.
- Muliggjørende og industrielle teknologier: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer og virkemiddelbruk, og redegjøre for sin innsats og rolle.
- Samfunnssikkerhet og beredskap: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer og virkemiddelbruk, og redegjøre for sin innsats og rolle.
- Tillit og fellesskap: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer og virkemiddelbruk, og redegjøre for sin innsats og rolle.

Mål 4 Velfungerende forskningssystem

Forskningsrådet skal legge til rette for at forskningsressurser og -resultater utnyttes best mulig. Forskningsrådet skal bidra til å utvikle det nasjonale forskningssystemet, til styrket helhet og samspill, og til god interaksjon med internasjonale forskningsarenaer.

Styringsinformasjon:

- Samspill mellom nasjonal, europeisk og internasjonal forskningsinnsats: Forskningsrådet skal omtale og begrunne sine prioriteringer. Rådet skal vektlegge hvordan valgene bidrar til et velfungerende forskningssystem.
- Strukturerende endringer: Forskningsrådet skal omtale og begrunne prioriteringer, og redegjøre for rådets bidrag til samspill og samarbeid med det øvrige forsknings- og innovasjonssystemet.
- Ta kunnskap i bruk: Forskningsrådet skal omtale og begrunne sine prioriteringer og redegjøre for at forskning deles, gjøres tilgjengelig og tas i bruk.

Mål 5 God rådgivning

Forskningsrådet skal gi råd som grunnlag for utforming av forskningspolitikken (herunder sektorvise problemstillinger), og for hvordan de gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp.

Styringsinformasjon:

- Forskningspolitiske råd til departementene: Forskningsrådet skal redegjøre for arbeidet med å gi departementene kunnskapsbaserte, velbegrunnede og relevante råd.

3 Tildeling

Kunnskapsdepartementet stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2026. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor tilsagnsrammen på hver enkelt post og i tråd med styringssignalene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene og realisere oppdragene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2026. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Sammenlignet med saldert budsjett for 2025 er det lagt til grunn følgende prisjusteringsfaktorer i statsbudsjettet for 2026:

- 01-poster: 2,7 pst. (driftsutgifter utenom lønn)
- 21-, 50- og 70-poster: 3,6 pst.

Det er lagt inn helårsvirkning av lønnsoppgjøret for 2025 i statsbudsjettet for 2026.

Bevilgning for lønnsregulering i 2026 som følge av lønnsoppgjøret i 2026 behandles som egen sak i Stortinget. Departementet sender supplerende tildelingsbrev om dette i oktober/ november 2026.

3.1 Driftsmidler

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 01	Driftsutgifter	766 513 000
Post 21	Spesielle driftsutgifter	105 450 000
Sum		871 963 000

Forskningsrådet er bruttobudsjettet og inngår i nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen.

Driftsutgiftene over kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke kostnader til drift av Forskningsrådet, dvs. kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre. Post 01 finansierer i hovedsak rådets utgifter til å lyse ut tilskuddsmidler, evaluere søknader, utvikle porteføljeplaner, rådgivningsarbeid, møteplassfunksjon og etablerte tjenester som Forskningsrådet ivaretar for departementene (som strategier, Skattefunn-sekretariatet etc.). I forbindelse med norsk formannskap i Nordisk Ministerråd i 2027 forventes Forskningsrådet å bidra i planleggingen av formannskapsprogrammet i 2026, samt gjennomføringen av programmet i 2027. Kunnskapsdepartementet har også startet arbeidet med en gjennomgang av instituttsektorens rolle i forskningssystemet. Forskningsrådet skal i 2026 bidra til kunnskapsgrunnlaget for gjennomgangen. Departementet vil ha nærmere dialog med rådet om de konkrete leveransene.

Post 21 Spesielle driftsutgifter skal finansiere driftsutgifter og utgifter til oppdragsvirksomhet. Denne posten skal finansiere konkrete og tidsavgrensede oppdrag og oppgaver (som f.eks. driftsmidler knyttet til samfunnsoppdragene). I tillegg er driftsmidler til Kilden og Teknologirådet lagt til denne posten. Det er satt av 13 779 000 kroner til Teknologirådet i 2026. Av denne summen må det tas høyde for at posten er justert for effektene av nettoordningen for merverdiavgift som skal føres på kap. 1633, post 01.

KD legger til grunn at finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk rådgivning og sektorpolitisk rådgivning skal være de forskningsrådsoppgavene som skal ha høyest prioritet. Forskningsrådet skal fortsatt ivareta en rekke oppgaver og konkrete oppdrag for departementene, f.eks. sekretariatsfunksjoner for Skattefunn-ordningen og flere av 21-strategiene, og allmennrettet formidlingsarbeid.

Endringer i Forskningsrådets virksomhet skal som hovedregel håndteres innenfor den økonomiske rammen for postene, jf. vedlegg 2 om retningslinjer for styring av driftsutgifter og spesielle driftsutgifter. I den grad det oppstår prioriteringsutfordringer innenfor rammen av midlene på disse postene, skal Forskningsrådet og departementene ta dette opp med KD i tilknytning til etatsstyringen. Departementet forventer at Forskningsrådet har en helhetlig håndtering av kostnadene ved virksomheten.

Det vises til at driftsbudsjettet i 2024 ble økt med 4 mill. kroner, hvorav 2 mill. kroner er til oppfølging av satsingen Fremtidens databehandling. I 2026 skal 2 mill. kroner av disse gå til Forskningsrådets arbeid med planlegging og organisering av det internasjonale polaråret 2032-2033 (IPY).

Endringer på post 01:

- En reduksjon på 49,5 mill. kroner for å ta høyde for at Forskningsrådet fra og med 2025 inngår i nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen. Dette er en videreføring av en endring fra revidert budsjett 2025.
- En økning på 22,3 mill. kroner som følge av at finansiering av rådets oppgaver knyttet til nasjonale fagevalueringer og allmenrettet og særskilt formidling av forskning flyttes fra kap. 285, post 72. Dette er en videreføring av en endring fra revidert budsjett 2025. Se også omtalen av flyttingen under del 2, punkt 3.2.
- En teknisk flytting på 32,2 mill. kroner fra kap. 285 post 01 knyttet til samling av finansieringen av oppdrag på kap. 285, post 21. Kap. 285, post 21 er økt med tilsvarende beløp. Dette er en videreføring av en endring fra revidert budsjett 2025.
- En reduksjon på 3,4 mill. kroner som følge av at Forskningsrådet har fått støtte fra medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekter til et nytt system for behandling av søknader fra næringslivet. Deler av nettogevinsten ved prosjektet realiseres gjennom en reduksjon i driftsbevilgningen.
- En reduksjon på 73 000 kroner knyttet til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets styrking av Statens innkjøpssenters arbeid med felles nye innkjøpsavtaler for staten.

Endringer på post 21:

- En reduksjon på 2,6 mill. kroner for å ta høyde for at Forskningsrådet fra og med 2025 inngår i nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen. Dette er en videreføring av en endring fra revidert budsjett 2025. Endringen er teknisk og innebærer ikke en reduksjon for noen oppgave eller prosjekt, men gjenspeiler at deler av utgiftene skal utgiftsføres på kap. 1633, post 01. Fordeling av midler fra post 21 til det enkelte oppdrag/oppgave må vurderes i lys av Forskningsrådets anslag for mva. som skal utgiftsføres på annen post.
- En teknisk flytting på 32,2 mill. kroner knyttet til samling av finansieringen av oppdrag på denne posten. Kap. 285, post 01 er redusert med tilsvarende beløp. Dette er en videreføring av en endring fra revidert budsjett 2025.
- En økning på 2,2 mill. kroner for oppdraget fra Forsvarsdepartementet om å støtte koplinger mellom FoU på sivil og militær side. Dette er en videreføring av en endring fra revidert budsjett 2025.
- En økning på 10 mill. kroner for å ivareta oppdrag fra Forsvarsdepartementet om nødvendig infrastruktur for å støtte opp under et felles forskningssystem for åpen, skjermingsverdig og gradert FoU.
- En økning på 2,6 mill. kroner til utvikling av HelseOmsorg21-monitoren. Dette er en videreføring av en endring fra revidert budsjett 2025.

- En økning på 1 mill. kroner til oppfølging av norsk deltakelse i Programmet for et Digitalt Europa. Dette er en videreføring av en endring fra revidert budsjett 2025.
- En økning på 3,5 mill. kroner for å finansiere innsatsgruppa for samfunnsoppdraget om å inkludere barn og unge.
- En økning på 4,6 mill. kroner for å finansiere innsatsgruppa for samfunnsoppdraget for sirkulærøkonomi.
- En økning på 0,3 mill. kroner knyttet til Forskningsrådets overtakelse av forvaltningen av talentsentrene ved seks av vitensentrene i Vitensenterprogrammet. Dette er en videreføring av en endring fra revidert budsjett 2025.
- En økning på 0,7 mill. kroner for å arrangere Svalbardkonferansen. Kap. 285, post 72 er redusert med tilsvarende beløp. Dette er en videreføring av en endring fra revidert budsjett 2025. Se også omtalen av flyttingen under del 2, punkt 3.2.
- En økning på 2 mill. kroner for kartlegging og grunnlag for regjeringens arbeid med å fremme produktivitetsutviklingen i byggenæringen. Se også omtalen under oversikten over oppdrag for 2026, under del 1, punkt 3.2.

Kap. 3285 Norges forskningsråd

	Kroner
Post 01 Inntekter fra oppdrag	12 536 000
Post 02 Inntekter fra refusjoner mv.	12 328 000
Post 50 Avvikling av Forskningsrådets eiendomsfond	130 000 000
Sum	154 864 000

Inntektene på post 01 gjelder inntekter Norges forskningsråd får fra oppdragsvirksomhet.

Inntektene på post 02 gjelder inntekter Norges forskningsråd får innbetalt i form av refusjoner mv.

Bevilgningen på kap. 285, post 21 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter på kap. 3285, post 01. Bevilgningen på kap. 285, post 01 kan overskrides mot tilsvarende merinntekt på kap. 3285, post 02. Merinntekter som gir grunnlag for overskridelser av utgiftsbevilgninger, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og påvirker derfor også kap. 1633, post 01 for statlige forvaltningsorganer som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Bevilgningen på post 50 gjelder avviklingen av eiendomsfondet i Norges forskningsråd. Forskningsrådet forvalter eiendommer i Gaustadbekkdalen i Oslo. Forvaltning av eiendom er ikke en kjerneoppgave for Norges forskningsråd, og forvaltningsansvaret skal overføres til Statsbygg. Eiendomsfondet avvikles, og inntektene i fondet stilles til

disposisjon for Forskningsrådet gjennom bevilgningen, tilsagnsrammen og tilsagnsfullmakten over kap. 285, post 71 Strategiske forskningsprioriteringer.

3.2 Oversikt over oppdrag for 2026

Her samles nye oppdrag for 2026, der økte driftsutgifter dekkes av departementene, som departementene har meldt inn til Kunnskapsdepartementet i forbindelse med arbeidet med tildelingsbrev for 2026.

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
Midtveisevaluering av skattesentre	FIN	I 2026 skal Forskningsrådet gjennomføre en evaluering av skattesentrene med en vurdering av status og måloppnåelse for det enkelte senter og senterets planer for en eventuell ny femårsperiode. Evalueringen vil danne grunnlag for å vurdere eventuell videre finansiering i ytterligere fem år. 250 000 kroner stilles til disposisjon på Finansdepartementets kap. 1600, post 21 for å gjennomføre evalueringen. Midlene skal dekke honorarer og reisekostnader for et ekspertpanel i forbindelse med evalueringen.
KVAST – fase 2.	KD, i dialog med JD og FD	Oppfølging av felles oppdrag til Forskningsrådet, Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) (2024-2025) om utvikling av et felles kunnskapsgrunnlag for vurdering av sensitive teknologier (KVAST). Mandat vil bli utarbeidet i dialog med KVAST-prosjektet. KD tildeler 1 mill. kroner til oppdraget. Det tas sikte på å flytte midlene fra kap. 288, post 21, til kap. 285, post 21, ifb. revidert nasjonalbudsjett for 2026. Midlene fordeles mellom de tre institusjonene i tråd med følgende fordelingsnøkkel: 500 000 kroner til Forskningsrådet, 250 000 kroner til henholdsvis NSM og FFI.
Oppfølging av Systemmeldingen (oppdrag 1):	KD	Felles oppdrag til Forskningsrådet og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) om utvikling av mer helhetlig og systematisk kunnskapsgrunnlag om forskningssikkerhet og ansvarlig internasjonalt samarbeid. Toårig prosjekt (2026-2027) for å følge opp identifiserte behov knyttet til sensitive fagområder, samarbeidsland av særlig bekymring og Norges internasjonale forskningssamarbeid. KD tildeler 3 mill. kroner til oppdraget, over to år. Det tas sikte på å flytte midlene fra kap. 275, post 21, til kap. 285, post 21, ifb. revidert nasjonalbudsjett for 2026. Mandatet for oppdraget vil utformes i dialog med HK-dir og Forskningsrådet.

Oppfølging av Systemmeldingen (oppdrag 2)	KD	Felles oppdrag til Forskningsrådet og HK-dir om kartlegging av behov for mer koordinert rådgivning og veiledning i spørsmål knyttet til forskningssikkerhet og ansvarlig internasjonalt samarbeid. Ettårig prosjekt (2026) for å følge opp identifiserte behov knyttet til at norske høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner har behov for bedre og mer koordinert informasjon, råd og veiledning fra myndighetene i spørsmål knyttet til forskningssikkerhet. KD tildeler 1 mill. kroner til oppdraget. Det tas sikte på å flytte midlene fra kap. 288, post 21, til kap. 285, post 21, ifb. revidert nasjonalbudsjett for 2026. Mandatet for oppdraget vil utformes i dialog med HK-dir og Forskningsrådet.
Fremme produktivitetsutviklingen i byggenæringen	KDD	Forskningsrådet skal i 2026 kartlegge kunnskap om produktivitetsutviklingen i byggenæringen, og utarbeide et grunnlag for videre innretning på arbeidet med å fremme produktivitetsutviklingen i næringen. KDD har rammeoverført 2 mill. kroner til kap. 285, post 21, til formålet.
Utvikling av maritim næring	NFD	Forskningsrådet bes i 2026 vurdere kunnskapsbehov for utvikling av maritim næring fram mot 2032. Forskningsrådet bes gjennom et eksternt oppdrag evaluere effekten av forskningen utført under Maritim21-strategiene fra 2016 og 2022. NFD vil gi nærmere føringer om tidsplan og omfang av arbeidet. NFD øremerker 2 mill. kroner av eksisterende bevilgning på kap. 920, post 72 til dette oppdraget. Det tas sikte på å rammeoverføre midlene til kap. 285, post 21, ifb. revidert nasjonalbudsjett for 2026.

3.3 Avsetning til usikker framdrift – kap. 285 post 75

Kap. 285 Norges forskningsråd

	Kroner
Post 75 Avsetning til usikker fremdrift	500 000 000
Sum	500 000 000

Bevilgningen på posten skal dekke uventede merutgifter som overstiger bevilgningen i budsjettåret på tilskuddsposter under alle de aktuelle departementene. Bruken av midlene er begrenset til tilskuddsposter og omfatter ikke gjennomstrømningsmidler.

3.4 Fullmakter

Departementet har gitt virksomheten fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrativ fullmakt til virksomheten. Oversikt over delegerte fullmakter følger i vedlegg 3 *Fullmakter 2026 for Norges forskningsråd*.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføringer fra regjeringen

4.1.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Forskningsrådet skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.

Forskningsrådet skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Forskningsrådet skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

4.1.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse.

Forskningsrådet skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2026 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2026. Forskningsrådet skal også omtale utviklingen i 2026 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2025.

4.1.3 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Forskningsrådet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2026 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Forskningsrådet skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2026 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør Forskningsrådet i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom Forskningsrådet har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

4.2 Andre krav

4.2.1 Sikkerhet og beredskap

Det forutsettes at Norges forskningsråd holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter og støtter opp om hovedprioriteringene i [Nasjonal sikkerhetsstrategi](#).

2026 markeres som Totalforsvarsåret, hvis mål er å styrke Norges evne til å forebygge og håndtere sikkerhetspolitiske kriser og krig. Kunnskapsdepartementet vil vurdere relevante aktiviteter som vil bidra til å oppnå målene for Totalforsvarsåret. Departementet oppfordrer også de underliggende virksomhetene til å vurdere slike aktiviteter innenfor eget ansvarsområde. Informasjon om Totalforsvarsåret publiseres fortløpende på [dsb.no](#).

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor, revidert i 2025, skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet og informasjonssikkerhet. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet.

Norges forskningsråd skal i årsrapporten for 2026 rapportere om følgende:

1. Beskriv status for virksomhetens arbeid med å få oversikt over egne verdier og avhengigheter med hensyn til nasjonal sikkerhet. Hvilke planer har virksomheten for oppfølgingen av dette arbeidet?
2. Når oppdaterte (og eventuelt reviderte) virksomheten sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
3. Beskriv de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2026.
4. Redegjør for arbeidet med styringssystem for sikkerhet, herunder hvordan dette samordnes med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen for øvrig. (jf. kap. 5 i styringsdokumentet).

4.2.2 Krav ved inngåelse av leieavtaler

Kunnskapsdepartementet minner om regelverket som gjelder for inngåelse av leieavtaler i markedet. Ved inngåelse av leieavtaler der leieavtalens samlede forpliktelse overstiger 30 mill. kroner skal Statsbygg brukes som rådgiver. Leieavtaler med samlet forpliktelse over 100 mill. kroner, inkludert opsjoner, skal godkjennes av departementet. Disse kravene gjelder også ved forlengelse av eksisterende avtaler. Det vises også til vedlegg til tildelingsbrevet om fullmakter.

4.2.3 Oppfølging av nasjonal digitaliseringsstrategi

[Fremtidens digitale Norge - Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024-2030](#) peker ut regjeringens digitaliseringspolitikk fram til 2030. Alle offentlige virksomheter skal bidra til å realisere strategien. Det innebærer både å støtte opp under regjeringens tiltak og å innrette egen digitalisering slik at den bidrar til å nå strategiens mål. Samarbeid og samordning mellom sektorer og forvaltningsnivå er avgjørende for å lykkes, og skal bygge på prinsippene i strategien.

Datadeling er et særskilt prioritert område i kunnskapssektoren. Departementet ber Norges forskningsråd utarbeide en plan for sitt arbeid med orden i eget hus og datadeling. Arbeidet med datadeling skal bygge på «felles spilleregler» og støtte opp under kunnskapen og tjenestene som er utviklet gjennom KUDAF-programmet (2020-2025). Sikt - Kunnskapssektorens tjenesteleverandør overtar i løpet av første halvår i 2026 oppgaven med koordinering og pådriverfunksjon for datadeling i kunnskapssektoren. Virksomhetenes plan for datadeling vil være et viktig grunnlag for virksomhetens samarbeid med Sikt på dette området.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

Mål og styringsinformasjon er omtalt i punkt 2. Krav til Forskningsrådets rapportering i årsrapporten fremgår i vedlegg 1 *Krav til årsrapport 2026*.

5.1.1 Årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse)

Norges forskningsråd skal innen 15. mars 2027 sende rapport på samlet måloppnåelse for 2026 til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no), øvrige departementer og Database for statistikk om høyere utdanning (dbh@hkdir.no), med kopi til Riksrevisjonen. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.3.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av Forskningsrådets resultater og skal gi departementene grunnlag for å vurdere ressursbruk og måloppnåelse, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s [Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter](#).

Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.3. Departementet viser for øvrig til virksomhets- og økonomiinstruks for Forskningsrådet og [veiledning om utarbeidelse av årsrapport](#) fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai 2027.

5.1.2 Vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter)

Norges forskningsråd skal innen 1. mai 2027 sende departementsvise rapporter for 2026 til departementene.

I punktet om *Rapportering og resultatoppfølging* i departementenes tildelingsbrev (del 2 av dette brevet), framgår det hvilke sektorpolitiske prioriteringer Forskningsrådet skal rapportere på til det enkelte departement.

5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Forskningsrådet skal også utarbeide anslag for bevilgning til post for avsetning til usikker framdrift (kap.285, post 75), samt holde Kunnskapsdepartementet og aktuelle departementer oppdatert om eventuell bruk av posten. Behov for justering av bevilgning eller andre endringer for driftspostene (utgifter og inntekter) skal spilles inn til samme frister som for tilskuddsposter. Innspillene skal utarbeides i tråd med prinsippene og føringene som gjelder for den nye bruttobudsjetteringsmodellen.

Forskningsrådet skal utarbeide innspill per tilskuddspost under alle departementer, tilsvarende innspillene gitt ifm. forberedelser til statsbudsjettet for 2025 og 2026. For statsbudsjettet 2026, 2027 og 2028 skal Forskningsrådet levere innspill direkte til departementene innen fristene oppgitt i tabellen under, med kopi til Kunnskapsdepartementet. Ved ev. behov for avklaring om tilskuddspostene skal dialogen være direkte mellom Forskningsrådet og det aktuelle departementet. Spørsmål av mer generell art, eksempelvis knyttet til selve budsjettmodellen, kan rettes til Kunnskapsdepartementet. Innspillene leveres i tråd med følgende tabell:

Leveranser av innspill	Frist
Statsbudsjettet 2027	
1. Augustkonferansen 2027-budsjettet Oppdaterte anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning og oversikter over samlede flerårige forpliktelser.	22. april 2026
Statsbudsjettet 2026	
1. Revidert nasjonalbudsjett 2026 Oppdaterte anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning. Oppdaterte oversikter over samlede flerårige forpliktelser.	13. februar 2026
2. Nysaldering 2026 Oppdaterte anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning. Oppdaterte oversikter over samlede flerårige forpliktelser.	15. september 2026
Statsbudsjettet 2028	
1. Marskonferansen 2028-budsjettet Anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning for 2028 og fremtidige år. Oversikter	11. desember 2026

over samlede flerårige forpliktelser. Anslagene skal normalt utarbeides med utgangspunkt i nullvekst.	
---	--

Departementene er selv ansvarlige for å innhente tilstrekkelig og nødvendig informasjon fra Forskningsrådet til utarbeidelse av budsjettforslag på sine budsjettkapitler og poster, samt ha oversikt over egne poster. Forskningsrådet skal gi utfyllende beskrivelser i de skriftlige innspillene og ved behov ha ytterligere dialog med departementene.

Det vises til at Forsvarsdepartementet (FD) har et annet budsjettjul for arbeidet med statsbudsjettet enn resten av departementene. Det innebærer at FD har behov for budsjettinnspill fra Forskningsrådet på andre tidspunkter enn oppgitt i tabellen over. Forskningsrådet og FD bør ha nærmere dialog for å avklare tidspunkter for når det er hensiktsmessig at Forskningsrådet sender innspill til budsjettprosessene.

5.3 Satsingsforslag for 2028

Forskningsrådet skal sende inn satsingsforslag for 2028 innen **1. november 2026**. I tillegg til forslag om satsinger finansiert med økte bevilgninger, skal Forskningsrådet også inkludere forslag om satsinger innenfor uendret tilsagnsramme (nullvekst). Ved forslag om omprioriteringer innenfor uendret tilsagnsramme, skal det synliggjøres hvilke områder på posten som nedprioriteres.

Det er større krav til det faglige grunnlaget for forslag til satsinger på forskning og innovasjon enn tidligere. Det er viktig at Forskningsrådets budsjettråd speiler kunnskapsbaserte vurderinger av kortsiktige og langsiktige forskningsbehov.

5.4 Etatsstyringsmøtet i 2026

Kunnskapsdepartementet vil på etatsstyringsmøtet i 2026 ha strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse og forventninger om framtidig utvikling og prioriteringer, inkludert virksomheten i Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil i forkant involvere de øvrige departementene i forberedelsene. Etatsstyringsmøtet er berammet til **2. juni 2026 klokken 09.00-11.00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18.

Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for etatsstyringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest en måned før etatsstyringsmøtet. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid. Departementet forventer bred deltakelse fra Forskningsrådets styre.

5.5 Øvrige frister

Følgende forkortelser er brukt i tabellen under:

NFD (Nærings- og fiskeridepartementet), NFR (Norges forskningsråd).

Leveranse	Frist	Mottakere	Utfyllende informasjon
Årsrapport for de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene 2026	30. juni 2027	Departementene	Rapporten skal redegjøre for instituttenes virksomhet i 2026.
Rapportering om Skattefunnordningen for 2025	1. mai 2026	NFD	NFD ber NFR, innen 1. mai 2026, rapportere på hensiktsmessig måte om utviklingen i administrasjonen, godkjenninger og tilbakemeldinger fra brukere for Skattefunn gjennom 2025.
Vedtatt budsjett for 2026	1. mars 2026	Departementene	Budsjettet skal inneholde en redegjørelse for hvordan NFR vil følge opp de prioriteringer som er gitt i Prop. 1 S (2025–2026) og i departementenes tildelingsbrev. I budsjettet skal det avslutningsvis gis en departementsvis oversikt over endelig fordeling av tildelt budsjettramme på porteføljer og kap. og post. Oversikten skal gi informasjon om de ulike porteføljenes totale budsjettramme samt vise hvor stor andel hvert departement har i de ulike budsjettporteføljene.

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2026 del 2 – Kunnskapsdepartementet som sektordepartement

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2026, jf. Innst. 12 S (2025–2026), Prop. 1 S (2025–2026), sender Kunnskapsdepartementet som sektordepartement med dette tildelingsbrev til Norges forskningsråd.

1 Mål og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til del 1 av dette tildelingsbrevet for en nærmere omtale av mål og styringsinformasjon.

Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til punkt 2 (*Mål og styringsinformasjon*) i del 1 av dette tildelingsbrevet.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene framgår i Vedlegg 1 *Krav til årsrapport 2026*. Vi viser også til punkt 5 *Rapportering og resultatoppfølging 2026* nedenfor, for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

2 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kunnskapsdepartementet

Kunnskapsdepartementet har følgende tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom åtte undermål som er beskrevet i kap. 1 Hovedinnledning i Prop. 1 S (2025–2026) for Kunnskapsdepartementet. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å nå målene. Det er viktig med godt samspill mellom departementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

3 Tildeling

Kunnskapsdepartementet stiller med dette midlene nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2026. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor

tilsagnsrammen på hver enkelt post og i tråd med styringssignalene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2026. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

For omtale av kap. 285, post 01, post 21 og post 75 vises det til del 1 av tildelingsbrevet.

3.1 Kap. 285, post 71

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 71	Strategiske forskningsprioriteringer	
Tilsagnsramme		4 871 000 000
Bevilgning		3 408 800 000
Tilsagnsfullmakt		11 614 800 000

Tildelingen skal støtte forskning med høy relevans og kvalitet på områder som regjeringen prioriterer, og bidra til å oppnå målene og prioriteringene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Inkludert i dette er forsknings- og datainfrastruktur av nasjonal strategisk interesse og støtte til internasjonalt forskningssamarbeid. Midlene på posten kan også brukes sammen med midler fra andre departementer i en startfase for å skape koordinerte endringer i forskningen for prioriterte samfunnssektorer. Samfinansiering skal vurderes jevnlig for å følge opp forskningsprioriteringene til regjeringen.

Tilsagnsramme, bevilgning og tilsagnsfullmakt

Tilsagnsrammen setter rammen for nye forpliktelser som Forskningsrådet kan inngå. For 2026 settes en tilsagnsramme på 4,9 mrd. kroner. Rammen inneholder blant annet planlagt syklisk tildeling knyttet til INFRASTRUKTUR-ordningen, engangsmidler knyttet til ubenyttet tilsagnsfullmakt (1,05 mrd. kroner) samt engangsmidler som følge av avvikling av Eiendomsfondet (130 mill. kroner). Departementet legger til grunn at tilsagnsrammen for kommende år nedjusteres til et nivå som sikrer jevn aktivitet over tid.

Bevilgningen på posten skal dekke forventede utbetalinger i det gjeldende budsjettåret av nye tilsagn og av tilsagn som Forskningsrådet har inngått tidligere år. For 2026 tildeles 3,4 mrd. kroner som bevilgning på posten.

Tilsagnsfullmakten angir et samlet beløp for tidligere inngåtte forpliktelser og nye tilsagn som kommer til utbetaling etter 2026. For 2026 er tilsagnsfullmakten på 11,6 mrd. kroner.

Nærmere om tilsagnsrammen

750 mill. kroner av tilsagnsrammen skal brukes til satsingen Polhavet 2050. Utbetalingene skal fordeles over en periode på ti år. I tillegg skal Forskningsrådet i løpet av tiårsperioden utlyse midler knyttet til satsingen som summerer seg opp til 250 mill. kroner, slik at satsingen over tiårsperioden får en samlet ramme på 1 mrd. kroner.

150 mill. kroner av tilsagnsrammen skal brukes årlig til en forskningssatsing på kvanteteknologi. Satsingen skal gå over fem år, og kommer i tillegg til den pågående satsingen på 70 mill. kroner årlig fra statsbudsjettet for 2025. Satsingen skal utløse privat finansiering og det legges derfor til grunn krav om medfinansiering.

75 mill. kroner av tilsagnsrammen skal gå til en forskningssatsing på forsvarsevne, sikkerhet og beredskap. I tillegg bidrar Forsvarsdepartementet med 57 mill. kroner fra sin tilsagnsramme til satsingen, slik at den totale rammen for satsingen blir på totalt 132 mill. kroner årlig. Satsingen skal gå over fem år, med mulighet for tre års forlengelse. Regjeringen har en ambisjon om å øke næringslivets investeringer i FoU, og forventer at denne satsingen også skal utløse private investeringer i FoU der dette er relevant for å utvikle et kunnskapsintensivt næringsliv innenfor både sivil og militær sektor. Satsingen skal bidra til brobyggende kunnskapsutvikling innenfor forsvarsevne, sikkerhet og beredskap, og samordne forskningsinnsatsen innenfor totalforsvar og sammensatte trusler. Her kan aktører fra både sivil sektor og forsvarssektor jobbe sammen for å møte de komplekse trusler samfunnet står overfor både militært og sivilt. Satsingen skal også bidra til en styrking av forskning på et datadrevet forsvar. Satsingen skal videre bidra til kunnskapsutvikling om tverrsektorielle problemstillinger med særlig vekt på sammensatte trusler, nasjonale sårbarheter og å se sivil motstandskraft i sammenheng med Forsvarets operative evne. Satsingen skal ha tre overordnede spor, som følger de tre strategiske hovedprioriteringene i nasjonal sikkerhetsstrategi.

200 mill. kroner av tilsagnsrammen, nærmere bestemt den delen som er knyttet til den planlagte INFRASTRUKTUR-utlysningen, skal tildeles som øremerket tilskudd til Sigma2 AS. Midlene skal inngå i finansieringen av tiltaket om nasjonal infrastruktur for tungregning. Dette innebærer at den planlagte INFRASTRUKTUR-utlysningen reduseres med 200 mill. kroner.

300 mill. kroner av tilsagnsrammen skal over tre år brukes til en ordning i Forskningsrådet som skal styrke rekruttering av etablerte internasjonale forskere til norske fagmiljøer.

Midlene skal også finansiere Forskningsrådets ordning Nasjonal satsing på infrastruktur, samt følgende særskilte formål: Norsk bidrag til de internasjonale infrastrukturprosjektene CESSDA ERIC, ECCSEL, ERIC, Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System, European Spallation Source og EISCAT. Midlene skal også gå til Retur-EU.

3.2 Kap. 285, post 72

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 72	Langsiktig, grunnleggende forskning	
Tilsagnsramme		1 784 000 000
Bevilgning		1 876 800 000
Tilsagnsfullmakt		5 932 300 000

Kunnskapsdepartementet har et særskilt ansvar for å finansiere langsiktig grunnleggende forskning av høy kvalitet uavhengig av fagområde. Tildelingen over denne posten skal

medvirke til at forskningssystemet prioriterer banebrytende forskning, og til at de beste forskningsmiljøene kan drive fremragende forskning.

Tilsagnsramme, bevilgning og tilsagnsfullmakt

Tilsagnsrammen setter rammen for nye forpliktelser som Forskningsrådet kan inngå. For 2026 settes en tilsagnsramme på 1,8 mrd. kroner.

Bevilgningen på posten skal dekke forventede utbetalinger i det gjeldende budsjettåret av tilsagn som Forskningsrådet allerede har inngått fra tidligere år, og av nye tilsagn som skal utbetales i budsjettåret. For 2026 tildeles 1,9 mrd. kroner som bevilgning på posten.

Tilsagnsfullmakten angir et samlet beløp for tidligere inngåtte forpliktelser og nye tilsagn som kommer til utbetaling etter 2026. For 2026 er tilsagnsfullmakten på 5,9 mrd. kroner.

Nærmere om tilsagnsrammen

Tilsagnsrammen skal brukes i tråd med det overordnede formålet på posten. 86,6 mill. kroner av tildelingen skal gå til øremerket tilskudd til Simula AS. Tilsagnsrammen på posten er redusert med 0,8 mill. kroner i forbindelse med flytting av midlene til konkurransen Unge forskere fra Forskningsrådet til Akademiet for yngre forskere.

Forskningsrådet skal i bruken av tilsagnsrammen ta høyde for at det er behov for korrigering ifb. revidert nasjonalbudsjett for 2026. Bakgrunnen er at det fra 2026 er gjort varige flyttinger til kap. 285, post 01 og 21, uten at tilsagnsrammen og tilsagnsfullmakten på kap. 285, post 72 i saldert budsjett for 2026 er tilsvarende nedjustert. Dette gjelder flyttinger av 22,3 mill. kroner til Nasjonale fagevalueringer og 0,7 mill. kroner til Svalbardkonferansen.

Kroner

3.3 Kap. 285, post 73

Kap. 285 Norges forskningsråd

Post 73	Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutt	262 757 000
---------	--	-------------

Midlene skal bidra til at Norge har en sterk samfunnsvitenskapelig instituttsektor som tilbyr næringsliv og offentlig sektor relevant kompetanse og forskningstjenester av høy internasjonal kvalitet. Som for andre institutter med statlig grunnbevilgning, skal grunnbevilgningen til de samfunnsvitenskapelige instituttene medvirke til bærekraftig utvikling og omstilling i nærings- og samfunnsliv.

5,8 mill. kroner av midlene på posten skal gå til Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning (Nordapt) ved Vestlandsforskning i Sogndal. I tillegg kommer grunnbevilgning til Christian Michelsens Institutt (CMI) på 22,7 mill. kroner. Midlene blir bevilget over Utenriksdepartementets kap. 161, post 71.

3.4 Kap. 201, post 70

Kap. 201 Analyse og kunnskapsgrunnlag		Kroner
Post 70	Norges forskningsråd – forskning om utdanning og forskning	
Tilsagnsramme		331 100 000
Bevilgning		250 655 000
Tilsagnsfullmakt		840 300 000

Tildelingen skal finansiere aktiviteter i Forskningsrådet som styrker analyse- og kunnskapsgrunnlaget om sektorene departementet har ansvar for. Midlene kan også brukes til initiativer som skal bidra til god forsknings-, utdannings- og innovasjonsvirksomhet i universitets- og høyskolesektoren og styrket samspill mellom institusjonene og samfunnet.

Tilsagnsramme, bevilgning og tilsagnsfullmakt

Tilsagnsrammen setter rammen for nye forpliktelser som Forskningsrådet kan inngå. For 2026 setter departementet en tilsagnsramme på 331,1 mill. kroner. Rammen inneholder øremerkede midler til en årlig tildeling til forskning på høyere yrkesfaglig utdanning og fag- og yrkesopplæring på 25,9 mill. kroner, og en planlagt tildeling på 10 mill. kroner til forskning på forsknings- og innovasjonspolitikk. Det skal også være rom for videreføring av ordningen med forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og skole.

Bevilgningen på posten skal dekke forventede utbetalinger av tilsagn i det gjeldende budsjettåret som Forskningsrådet har inngått i tidligere år, og nye tilsagn som skal utbetales i budsjettåret. I 2026 tildeles det 250,7 mill. kroner som bevilgning på posten. 90 pst. av bevilgningen skal gå til å dekke tilsagn gitt i 2025 og tidligere år.

Tilsagnsfullmakten angir et samlet beløp for utestående forpliktelser på posten, det vil si den delen av tidligere inngåtte forpliktelser som kommer til utbetaling etter 2026. For 2026 er tilsagnsfullmakten 840,3 mill. kroner.

Nærmere om midlene

Midlene skal bidra til å nå målene i departementets *Strategi for utdanningsforskning 2025-2029*. Dette innebærer at de blant annet skal bidra til å legge til rette for mer bruk av forskningsbasert kunnskap i utdanningssektoren, fremme design- metode- og teoriutvikling i utdanningsforskningen, stimulere til tverrfaglig og sektorovergripende forskningssamarbeid og øke omfanget av og kvaliteten på forskning på utvalgte områder.

Deler av midlene skal benyttes til de to forskningssentrene for barnehagerelevant forskning (BARNkunne og FILIORUM), og til forskningssenteret for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (SpedAims). SpedAims ble nylig evaluert, og panelet konkluderte enstemmig om at senteret bør videreføres. Departementet vil videreføre årlig tilskudd på 8 mill. kroner i fem nye år til senteret. 40 mill. kroner av tilsagnsrammen på posten er øremerket femårig tildeling til SpedAims. Videre skal midlene bidra til samfunnsoppdraget om å inkludere barn og unge, omtalt i Meld. St. 28 (2024-2025) *Tro på framtiden – uansett bakgrunn*.

Deler av midlene går til å videreføre Forskningsrådets satsning FORINNPOL, som skal styrke kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitik til og med 2028.

Kunnskapsdepartementet tar sikte på å foreslå en flytting av midler fra kap. 285, post 01 ifb. revidert budsjett for 2026 for å etablere et tilskudd på denne posten for fagblad om forskningspolitikk.

3.5 Kap. 226, post 71

Kap. 226	Kroner
Post 71 Tilskudd til vitensentre	124 296 000

Vitensentrene er et viktig virkemiddel for å øke kunnskap i og interesse for teknologi og realfag. Dette er kompetanseområder Norge har stort behov for. Vitensentrene bidrar til økt kvalitet i opplæringen i realfagene ved å gi verktøy og støtte til skolene og lærerne i opplæringen, og bidra til å følge opp nasjonale strategier. Tilbudet knyttes til gjeldende læreplaner i realfag. Høsten 2025 er det 13 vitensentre i Vitensenterprogrammet i Forskningsrådet.

18,5 mill. kroner på posten skal gå til talentsenterordningen. Tilskuddet går til de samme seks sentrene som har fått tilskudd tidligere. Midlene på posten skal dekke et tilskudd på 0,3 mill. kroner til Vitensenterforeningen.

4 Rapportering og resultatoppfølging

4.1 Rapportering om resultater

Kunnskapsdepartementet ber om rapportering på:

- Strategiske forskningsprioriteringer
- Langsiktig, grunnleggende forskning
- Forskning om utdanning og forskning

Rapportering på bruk av midlene skal skje i tråd med kravene i vedlegg 1 *Krav til årsrapport 2026*, under punktet om *Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)*.

4.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises til punkt 5.2 i del 1 av dette tildelingsbrevet, om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

4.3 Styringsmøter i 2026

Departementet legger opp til å avholde ett styringsmøte i 2026. Møtet er arena for strategisk dialog med Forskningsrådet om forskning om utdanning og forskning.

Styringsmøtet vil finne sted **10. juni 2026 klokken 09.00-11.00** i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18. Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for styringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest en måned før styringsmøtet. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sander Tufte
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg og instrukser oppgitt nedenfor finnes også på [Kunnskapsdepartementets nettside](#)

- Vedlegg 1: Krav til årsrapport 2026
- Vedlegg 2: Retningslinjer for styring av driftsutgifter i Norges forskningsråd
- Vedlegg 3: Fullmakter 2026 Norges forskningsråd
- Vedlegg 4: Virksomhets- og økonomiinstruks for Norges forskningsråd

Kopi

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Barne- og familiedepartementet

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Energidepartementet

Finansdepartementet

Forsvarsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet

Justis- og beredskapsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Kommunal- og distriktsdepartementet

Kultur- og likestillingsdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Samferdselsdepartementet

Utenriksdepartementet

Riksrevisjonen

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør

Felles orienteringssak til porteføljestyrenes første møte i 2026:

Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur – 99 søknader med omsøkt beløp 6,05 milliarder kroner

Utlysningen til Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur hadde søknadsfrist 12. november 2025. Den økonomiske rammen for satsingen er inntil 1,4 milliarder kroner. Ved fristen kom det inn 99 søknader, med et samlet omsøkt beløp på 6,05 milliarder kroner.

Søknadene fordeler seg innenfor de tematiske områdene i [Norsk veikart for forskningsinfrastruktur](#) som i tabellen under.

Tematisk inndeling iht veikartet	Omsøkt beløp	Antall søknader
Muliggjørende og industrielle teknologier	1 519 054 000	22
Klima og miljø	1 018 524 000	15
Energi og transport	968 913 000	19
Helse	868 936 000	12
Annen naturvitenskap	622 927 000	9
Humaniora og samfunnsfag	465 723 000	13
Mat og bioressurser	344 197 000	7
Generiske datainfrastrukturer	237 618 000	2
Total	6 045 892 000	99

Administrasjonen vil behandle søknadene i løpet av vinteren og våren, med sikte på å fatte vedtak i porteføljestyret for forskningssystemets septembermøte i 2026.

Avdelingsdirektør: Solveig Flock

Saksbehandler: Kirsti Solberg Landsverk

Revisjon av Forskningsrådets strategi

[Forskningsrådets strategi](#) ble vedtatt av styret i mars 2024.

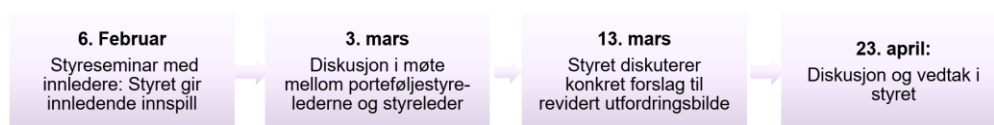
Eksisterende strategi beskriver de viktigste grepene Forskningsrådet gjør/vil gjøre for å følge opp dagens seks målområder. Prioriteringene er ytterligere konkretisert gjennom porteføljeplaner og en handlingsplan for administrasjonen.

Etter at dagens strategi ble vedtatt har utviklingstrekkene som strategien pekte på, forsterket seg ytterligere og utviklingen er preget av større usikkerhet. Den geopolitiske situasjonen har ført til en tydeligere prioritering av sikkerhet, beredskap, og «dual use» samt økt fokus på konkurransekraft og kritiske teknologier. Forslaget til nytt rammeprogram og konkurranseevnefondet i regi av EU kan tyde på at Norge må forberede seg på endrede faglige prioriteringer og en endret konkurransesituasjon innenfor EU-finansieringen. Dermed blir det nødvendig å revurdere innrammingen av Forskningsrådets strategi, slik at den er i tråd med behovene og den politikken som utvikler seg. Det er fortrinnsvis nødvendig å justere den innledende beskrivelsen av trender og prioriteringer for å reflektere at enkelte av de omtalte trendene har forsterket seg siden strategien ble vedtatt. Med utgangspunkt i en oppdatert strategi utarbeider administrasjonen så årlige handlingsplaner som skisserer de viktigste prioriteringene i det kommende året. I den sammenheng er det særlig viktig å vurdere hvordan Forskningsrådet må arbeide annerledes for å imøtekomme et endret utfordringsbilde.

Vurderingen av hvilke temaområder som bør prioriteres opp/ned, behandles innenfor rammene av prosessen knyttet til Forskningsrådets innspill til budsjettforslag, og det legges følgelig ikke opp til en diskusjon langs disse linjer i tilknytning til arbeidet med strategi og handlingsplan.

Porteføljestyrelederne inviteres i møtet 3. mars til å diskutere hvilke utviklingstrekk som er viktigst å ta hensyn til framover, og hvordan dette bør påvirke Forskningsrådets arbeidsmåter.

Tidsplan for prosessen:

Sak PS-BF 05/26

Revidert Investeringsplan 2026-2028

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Banebrytende forskning	Petter Helgesen	Harald H. Simonsen	1. Revidert investeringsplan 2026-2028
Fra			
Områdedirektør			
Benedicte Løseth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret for Banebrytende forskning vedtar revidert investeringsplan for 2026-2028 med de endringer som kom fram i møtet.

Kort bakgrunn I behandlingen av investeringsplanene for 2026-2028 i Forskningsrådets styre den 4. desember 2025 ble tildelingsrammen til Porteføljestyret for Banebrytende forskning økt med 446 mill. kroner for tildeling i 2026. Etter mottak av Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2026 er beløpet justert til 430 mill. kroner. 11 mill. kroner vil benyttes til dekning av forpliktelsene relatert til avtalen med European University Institute (EUI). De resterende 419 mill. kroner er en økning i tildelingsrammen til Porteføljestyret for Banebrytende forskning gitt av Kunnskapsdepartementet for 2026 (post 72). Merk at rammen må tildeles gjennom tildelingsvedtak i porteføljestyret i løpet av 2026.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Investeringsplanen for banebrytende forskning må oppdateres etter at tilsagnsrammen for porteføljestyret er vedtatt øket av Styret. Det legges derfor fram en revidert investeringsplan for 2026-2028 med forslag til benyttelse av disse midlene basert på prioriteringer og tiltak i Porteføljeplanen for Banebrytende forskning.

Hovedpunkter Administrasjonen har med utgangspunkt i vedtatt investeringsplan for 2026-2028 (se sak 49/25, møte 4/25), en økt ramme på 419 mill. kroner, samt prioriteringer og tiltak i Porteføljeplanen for banebrytende forskning, utarbeidet forslag til revidert investeringsplan for 2026. Det anbefales at det totalt lyses ut 1660 mill. kroner i 2026 til banebrytende forskning fordelt på utlysningene i regi av porteføljestyret.

I forhold til gjeldende investeringsplan foreslås det at noen av utlysningene styrkes i tråd med porteføljestyrets tidligere anbefaling (se sak 33/25, møte 3/25). Under er utlysningene listet opp med forslag til styrking og referanse til porteføljeplanens prioriteringer og tiltak.

Utllysning av FRIPRO 1130 mill. kroner (økning fra 906 mill. kroner) (prioritering 1 tiltak b)

- Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet
- Forskerprosjekt for tidlig karriere
- Forskerprosjekt for erfarne forskere

Begrunnelse: Det har vært god tilgang på søknader med høy kvalitet til FRIPRO i 2025, og det er kvalifiserte søknader på venteliste ved inngangen til 2026. FRIPRO er derfor foreslått øket slik at rammen vil være omtrent den samme som i 2025.

Kortvarige Forskerprosjekter for å teste ut radikale forskningsidéer i tidlig karriere, 50 mill. kroner (økning fra 30 mill. kroner) (prioritering 2, tiltak a)

Begrunnelse: Det foreslås å øke satsingen noe i tråd med Forskningsrådets satsingsforslag for 2026. Det foreslås ikke å utvide satsingen til alle

karrieretrinn i 2026. Hovedårsaken er at det er behov for å høste noe mer erfaring med gjennomføringen av utlysningen før den utvides.

Toppforskere – store Forskerprosjekter for å utvikle verdensledende forskningsmiljøer, 320 mill. kroner (*økning fra 160 mill. kroner*) (prioritering 1, tiltak f)

Begrunnelse: Det anbefales å øke antall toppforskerprosjekter som kan tildeles fra 4 til 8 for å stimulere til utvikling av flere verdensledende forskningsmiljø. Mobilisering i mange forskningsmiljø relatert til SFF utlysningen har trolig ført til at det er mange prosjektideer i forskningsmiljøene som kan videreutvikles til en Toppforsker-søknad.

Stimulering for å ta banebrytende forskning i bruk, 45 mill. kroner (*økning fra 30 mill. kroner*) (prioritering 5 tiltak d)

Begrunnelse: Erfaringer fra 2025 tilsier at det kan være fornuftig å øke rammen noe. Det foreslås å øke rammen slik at det settes av 15 mill. kroner til kvalifiseringsprosjekter og 30 mill. kroner til verifiseringsprosjekter. Merk at dette er felles utlysninger med Porteføljestyret for innovasjon.

Stimulere til flere verdensledende forskningsmiljø og til å øke antall søknader til ERC, 60 mill. kroner (prioritering 1 tiltak c og h)

Begrunnelse: Porteføljestyret har vedtatt å utlyse dette tiltaket som en 3-årig prøveperiode. 2026 vil være år 2 i denne prøveperioden. Det anbefales å holde rammen konstant inntil prøveperioden er avsluttet og deretter vurdere effekten av tiltaket før det eventuelt styrkes.

Satsing på Humaniora, samfinansiering av prosjekter, 55 mill. kroner (prioritering 6 tiltak b)

Begrunnelse: Dette er en del av oppfølgingen av humaniora etter forrige fagevaluering. Humaniora skal nå evalueres på nytt sammen med samfunnsvitenskap. Administrasjonen anbefaler å la rammen ligge fast inntil den nye evalueringen er gjennomført.

I utformingen av utlysningstiltakene over er det tatt hensyn til

- at tiltakene samlet bidrar til hovedmålsetningene i regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning, tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet, Forskningsrådets mål og strategi og hovedmålsetningene i porteføljeplanen for Banebrytende forskning
- Forskningsrådets forslag til kunnskapsdepartementet om FoU-satsinger i 2026
- prioriteringer og tiltak i porteføljeplanen for Banebrytende forskning
- at tiltaket kan gjennomføres med vedtak i porteføljestyret om tildeling i løpet av 2026
- at tiltaket kan gjennomføres innenfor rammene gitt av den nåværende ressursituasjonen i Forskningsrådet
- at tiltaket ivaretar føringer fra diskusjonen i Styret

Det er også vurdert andre implementeringer av tiltak. Administrasjonen mener imidlertid at anbefalingene over best vil bidra til å realisere målene og tiltakene i porteføljeplanen.

Videre saksgang

Administrasjonen reviderer investeringsplanen på bakgrunn av endringene vedtatt i møtet. Utlysninger gjennomføres som spesifisert i investeringsplanen.

Investeringsplan 2026-2028

Banebrytende forskning

1 Innledning

Porteføljestyret for Banebrytende forskning har fått ansvaret for å ivareta og utvikle Forskningsrådets samlede portefølje innenfor Banebrytende forskning. Porteføljen for Banebrytende forskning består av Forskningsrådets portefølje av grunnleggende forskningsprosjekter. I tillegg inngår norske fagmiljøers portefølje av prosjekter finansiert av [ERC](#) og [MSCA](#). De største postene i porteføljestyrets investeringer er løpende utlysninger i regi av FRIPRO og sentre for fremragende forskning (SFF).

Investeringsplanen gjør rede for hvordan Porteføljestyret for Banebrytende forskning vil investere midlene det har fått ansvaret for, for å bidra til mål og prioriteringer i [Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning \(LTP\)](#), til regjeringens [mål for Forskningsrådet](#), [Forskningsrådets strategi](#) og de 3 målene for porteføljen for Banebrytende forskning:

Mål 1 Porteføljen skal bidra til flere verdensledende forskningsmiljøer

Mål 2 Forskningsmiljøene innenfor porteføljen utfører langsiktig, grunnleggende forskning som bidrar til å flytte forskningsfronten

Mål 3: Kunnskap, funn og resultater fra banebrytende forskning skal deles og tas i bruk

[Porteføljeplanen](#) er det overordnede styringsdokumentet for hvert porteføljestyre. Den iverksettes gjennom en treårig investeringsplan, som oppdateres årlig. Investeringsplanen viser hvordan porteføljestyret vil prioritere sine midler til konkrete utlysninger og andre aktiviteter. Planen har en treårig horisont, der år 1 er detaljert, mens år 2 og 3 i større grad er retningsgivende. Alle utlysninger er med forbehold om bevilgninger i statsbudsjettet. Oppdateringene baseres på nyeste porteføljeanalyse, strategiske diskusjoner i porteføljestyret, føringer i tildelingsbrev fra departementene og antatt tilgjengelige midler i perioden planen gjelder for.

2 Prioriteringer og tiltak

Porteføljestyrets samlede prioriteringer og tiltak danner grunnlaget for styrets fremtidige investeringer og øvrige aktiviteter og er beskrevet i porteføljeplanen. Det er imidlertid ikke alle prioriteringer og tiltak i planen som følges opp hvert år.

Prioriteringene gitt under skal bidra til å realisere de tre overordnede målene i porteføljeplanen. For best mulig samlet måloppnåelse er det behov for å samhandle med de andre porteføljestyrene.

Prioritering 1: Porteføljestyret vil innrette porteføljen slik at den bidrar til flere verdensledende forskningsmiljøer

Prioriteringen skal bidra til oppnåelse av Mål 1 "Porteføljen skal bidra til flere verdensledende forskningsmiljøer", Mål 2 "Forskningsmiljøer innenfor porteføljen utfører langsiktig, grunnleggende og nyskapende forskning av høy kvalitet som bidrar til å flytte forskningsfronten".

Prioritering 2: Porteføljestyret vil fremme spesielt nyskapende forskningsidéer

Prioriteringen skal bidra til oppnåelse av Mål 1 "Porteføljen skal bidra til flere verdensledende forskningsmiljøer", Mål 2 "Forskningsmiljøer innenfor porteføljen utfører langsiktig, grunnleggende og nyskapende forskning av høy kvalitet som bidrar til å flytte forskningsfronten".

Prioritering 3: Porteføljestyret vil stimulere til internasjonalt forskningssamarbeid

Prioriteringen skal bidra til oppnåelse av Mål 1 "Porteføljen skal bidra til flere verdensledende forskningsmiljøer", Mål 2 "Forskningsmiljøer innenfor porteføljen utfører langsiktig, grunnleggende og nyskapende forskning av høy kvalitet som bidrar til å flytte forskningsfronten".

Prioritering 4: Porteføljestyret vil løfte fram lovende talenter

Prioriteringen skal bidra til oppnåelse av Mål 1 " *Porteføljen skal bidra til flere verdensledende forskningsmiljøer*" og Mål 2 " *Forskningsmiljøene utfører nyskapende forskning av høy kvalitet som bidrar til å flytte forskningsfronten*".

Prioritering 5: Porteføljestyret vil legge til rette for at forskning tas i bruk

Prioriteringen skal bidra til oppnåelse av Mål 3 " *Kunnskap, funn og resultater fra banebrytende forskning skal deles og tas i bruk* ".

Prioritering 6: Porteføljestyret vil stimulere til fagutvikling

Prioriteringen skal bidra til oppnåelse av Mål 1 " *Porteføljen skal bidra til flere verdensledende forskningsmiljøer*", Mål 2 " *Forskningsmiljøene utfører nyskapende forskning av høy kvalitet som bidrar til å flytte forskningsfronten*" og Mål 3 " *Kunnskap, funn og resultater fra banebrytende forskning skal deles og tas i bruk* ".

Utlysninger

Tiltakene som prioriteres i 2026, er gitt sammen med aktuell utlysning under.

Porteføljestyret planlegger å lyse ut 1660 mill. kroner i 2026. Beløpene for 2027 og 2028 er foreløpige tall basert på tidligere rammer gitt porteføljestyret. Tallene kan endre seg som følge av endrede rammer i nye tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet og vedtak i Forskningsrådets styre. Utlysningene kan framstå noe annerledes på nettsiden fordi Forskningsrådet gjør tekniske endringer i investeringsprosessen.

Referanse til prioritering og tiltak i porteføljeplanen for hver utlysning er gitt i parentes.

- Utlysning av midler til stimulering for å ta banebrytende forskning i bruk (prioritering 5 tiltak d)
 - Kommersialisering- kvalifisering
 - Kommersialisering – verifisering
- Utlysning av FRIPRO (prioritering 1 tiltak b)
 - Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet
 - Forskerprosjekt for tidlig karriere
 - Forskerprosjekt for erfarne forskere
- Utlysning av midler til kortvarige Forskerprosjekter for å teste ut radikale forskningsidéer (prioritering 2 tiltak a)
- Utlysning av midler til toppforskere – store Forskerprosjekter (prioritering 1 tiltak f)
- Utlysning for å stimulere til flere verdensledende forskningsmiljø og til å øke antall søknader til ERC (prioritering 1 tiltak h)
- Satsing på humaniora gjennom samfinansiering av prosjekter med andre porteføljestyrer (prioritering 6 tiltak b)

Porteføljestyret vurderer i tillegg utadrettede tiltak som synliggjør betydningen av porteføljen innen banebrytende forskning. Tiltakene vil samlet bidra til alle tre målene og de seks prioriteringene.

Planlagte rammer for utlysning – mill. kroner

Utllysning	Hvem kan søke	Forventet søknadsfrist*	Forventet tildeling*	2026	2027	2028
Kommersialisering – kvalifisering**	Forskningsorganisasjoner	Løpende	Løpende	15	10	10
Kommersialisering – verifisering**	Forskningsorganisasjoner	Løpende	Løpende	30	20	20
Løpende FRIPRO -Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet -Forskerprosjekt for tidlig karriere -Forskerprosjekt for erfarne forskere	Forskningsorganisasjoner	Løpende	Løpende	1130	906	906
Radikale forskningsidéer	Forskningsorganisasjoner	Løpende	Løpende	50	30	30
Toppforskere	Forskningsorganisasjoner	Løpende	Løpende	320	160	160
Stimulere til flere verdensledende forskningsmiljø og til å øke antall søknader til ERC	Forskningsorganisasjoner	Våren 2026	Høsten 2026	60	60	60
Satsing på humaniora - samfinansiering av prosjekter	Forskningsorganisasjoner	Våren 2026	Høsten 2026	55	55	55
Sum				1660	1241	1241

* Forventet søknadsfrist og forventet tildelingstidspunkt er foreløpige planlagte tidspunkter for utlysninger i 2026 og kan endre seg etter hvert som planene utarbeides mer i detalj

** Felles utlysning med Porteføljestyret for innovasjon

Sak PS-BF 06/26

Rapportering til Styret for 2025

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Banebrytende forskning	Petter Helgesen	Harald H. Simonsen	1. Rapportering for 2025 til Styret fra Porteføljestyret for Banebrytende forskning
Fra			
Områdedirektør Benedicte Løseth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret for Banebrytende forskning vedtar porteføljestyrets rapport til Styret for 2025 med de justeringer som kom fram på møtet.

Kort bakgrunn Porteføljestyrene skal i henhold til sitt mandat rapportere årlig til Forskningsrådets styre. Rapporten baseres på en felles mal for alle porteføljestyrene.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Rapporter fra alle porteføljestyrene skal legges fram for Forskningsrådets styre på deres møte i mars. Rapport fra Porteføljestyret for Banebrytende forskning for 2025 må derfor vedtas på første møte i 2026.

Hovedpunkter For å sikre enhetlig rapportering fra porteføljestyrene til Styret, er det utviklet en felles mal for rapporten. I malen legges det opp til at rapporteringen skal være kortfattet (2-3 sider) og vise hva porteføljestyret har oppnådd i løpet av året som har gått. Det skal rapporteres på porteføljeplanens mål, prioriteringer og tiltak og på investeringsplanen. Rapporteringen skal baseres på porteføljeanalysen, inkludert føringer fra departementene. Rapporten skal omfatte «hovedessensen» av hva som er oppnådd.

Forberedelse / prosess Saken er utviklet av administrasjonen.

Videre saksgang Administrasjonen justerer rapporten for 2025 fra porteføljestyret i tråd med kommentarene som fremkom i møtet, og oversender den til Styret.

Rapportering for 2025 fra Porteføljestyret for Banebrytende forskning til Forskningsrådets styre

Vurdering av porteføljens måloppnåelse

Grunnleggende forskning av høy kvalitet er ofte en forutsetning for de mer radikale gjennombruddene i forskningen. Dette var utgangspunktet for Porteføljestyret for Banebrytende forskning i utformingen av porteføljeplanen for banebrytende forskning.

Porteføljeplanen har tre mål som alle har sin basis i Forskningsrådets strategi:

Mål 1: Porteføljen skal bidra til flere verdensledende forskningsmiljøer

Mål 2: Forskningsmiljøene innenfor porteføljen utfører langsiktig, grunnleggende forskning som bidrar til å flytte forskningsfronten

Mål 3: Kunnskap, funn og resultater fra banebrytende forskning skal deles og tas i bruk

I regi av porteføljestyret ble det iverksatt flere nye utlysninger i 2025 som oppfølging av tiltak spesifisert i porteføljeplanen. Porteføljestyret har vektlagt at utlysningene samlet skal sørge for en best mulig måloppnåelse for porteføljen. Mens utlysningene for 2024 i hovedsak besto av 3 utlysninger i regi av FRIPRO og SFF, besto utlysningene i 2025 av et bredt sett av utlysninger som tydeligere gjenspeiler tiltak definert i porteføljeplanen for banebrytende forskning. I tillegg til utlysningene i 2024 er det gjennomført utlysninger som spesielt ivaretar ønsket om å få frem flere verdensledende forskningsmiljø (Toppforsker), stimulerer til større søkning til ERC, stimulerer til forskning som er radikal med stort potensiale (radikale forskningsideer) og til å ta den banebrytende forskningen i bruk (kommersialisering). I tillegg er det også tildelt midler til oppfølging av fagevalueringer.

En stor del av porteføljen er pågående prosjekter knyttet til tidligere års tildelinger innenfor FRIPRO og SFF. Porteføljen inneholder også prosjekter finansiert av andre porteføljestyre og ERC/MSCA.

Fagevalueringer av de naturvitenskapelige, teknologiske og livsvitenskapelige fagmiljøene er også ferdigstilt i 2025.

Måloppnåelsen for porteføljen av banebrytende forskning anses som god.

Porteføljestyrets aktiviteter i 2025

Oppsummerende vurdering

Porteføljestyret vurderer gjennomføringen av aktiviteter og tiltak som god.

Utlysninger og tildelinger

Utlysningstittel	Tildelingsdato	Tildelt beløp	Antall tildelte prosjekter

Forskerprosjekt for erfarne forskere (FRIPRO)	Løpende	630 437 000	53
Forskerprosjekt for tidlig karriere (FRIPRO)	Løpende	456 059 000	51
Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet (FRIPRO)	Løpende	33 003 000	6
Toppforskerprosjekter	Løpende	160 000 000	4
Radikale forskningsideer for tidlig karriere	Løpende	16 000 000	8
Finansiering av kvalifiserte ERC-søknader - søknad etter invitasjon	12.09.2025	45 593 000	2
Senter for norsk som fagspråk	13.02.2025	120 000 000	2
Forskerprosjekt for fornyelse (tematisk utlysning) (*)	Tildeling i andre porteføljestyre	20 000 000	21
Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv (**)	Tildeling i andre porteføljestyre	35 000 000	15
Verifisering - Kommersialisering fra offentlig finansiert forskning	Tildeling i Porteføljestyret for innovasjon	20 000 000	4
Kvalifisering - Kommersialisering fra offentlig finansiert forskning	Tildeling i Porteføljestyret for innovasjon	9 500 000	19
Støtte til forskerskoler for å følge opp nasjonale fagevalueringer	17.11.2025	64 000 000	4
Støtte til nettverk for å følge opp nasjonale fagevalueringer	17.11.2025	37 227 000	19
NOS-N/Nordforsk utlysning (***)	13.02.2025	5 220 000	13

(*) Humaniora-satsingen: Samfinansiering av 21 forskerprosjekter

(**) Humaniora-satsingen: Samfinansiering av 15 samarbeidsprosjekter

(***) Tildeling til NordForsk for å dekke norsk andel av utlysning i regi av NOS-N. Det er tildelt midler til 13 nordiske nettverksprosjekter med norsk deltagelse.

Andre aktiviteter *Fagevalueringer*

Porteføljestyret har ansvaret for gjennomføring av fagevalueringer. To fagevalueringer ble ferdigstilt i 2025:

- Fagevaluering av matematikk, IKT og teknologi (EVALMIT)
- Fagevaluering av medisin og helsefag (EVALMEDHELSE)

Dette kommer i tillegg til de to fagevalueringene av naturvitenskap (EVALNAT) og biovitenskap (EVALBIOVIT) som ble ferdigstilt i 2024. Det er gjennomført en første oppfølging av disse fagevalueringene gjennom utlysning og tildeling av 4 forskerskoler og 19 forskernettverksprosjekter. Det arbeides med videre oppfølging av de 4 fagevalueringene.

To fagevalueringer er under planlegging og vil bli ferdigstilt i 2027/28:

- Fagevaluering av humaniora
- Fagevaluering av samfunnsvitenskap

Løpende søknadsbehandling og tildeling av FRIPRO-søknader

Forskningsrådet la om til løpende mottak og behandling av FRIPRO søknader i 2024. Porteføljestyret har i 2025 benyttet kriteriene utviklet for tildeling av FRIPRO-midler ved løpende søknadsbehandling. Reglene har bl.a. bidratt til mer effektive tildelingsmøter i porteføljestyret. Porteføljestyret har gjennomført tildelinger i alle 6 møter i 2025.

Prosess for ny utlysning av nye sentre for fremragende forskning (SFF)

Porteføljestyret har vedtatt prosessen knyttet til utlysning og tildeling av nye sentre for fremragende forskning. Utlysningen hadde søknadsfrist i november 2025.

Oppfølging av Forskningsrådets strategi

Gjennomføringen av prioriteringer og tverrgående tiltak i Forskningsrådets strategi er fulgt opp i utlysninger i de andre aktivitetene beskrevet over. Spesielt er målet om høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning fulgt opp i utlysningene, samt i arbeidet med å følge opp porteføljeplanen og fagevalueringene. Når det gjelder tverrgående tiltak har porteføljestyret spesielt bidratt til fagutvikling gjennom fagevalueringene og til å ta forskning i bruk gjennom samfinansiering av verifiserings- og kvalifiseringsprosjekter. I tillegg er det bevilget midler til internasjonalisering både gjennom utenlandsstipend, de internasjonale samarbeidsordningene HERA og EUI og det nordiske samarbeidet i NOS og NorForsk.

Pilar 1 i Horisont Europa og spesielt ERC og MSCA er viktige internasjonale arenaer for banebrytende forskning. Antall innvilgede søknader til ERC har hatt en positiv utvikling i perioden 2021-2025. Resultatene fra 2024 og 2025 utlysningene gir også grunn til optimisme for norske søknader til ERC. For å styrke den norske søknaden til ERC og stimulere til flere verdensledende forskningsmiljøer, er det etablert en egen utlysning hvor søkere som kvalifiserte til ERC stipend, men ikke fikk tildeling, kan få støtte.

Forventede resultater og virkninger på sikt

Tiltakene som er iverksatt for de løpende utlysningene innenfor banebrytende forskning, samt fagevalueringene og oppfølgingen av dem, forventes å ha en positiv effekt på fagmiljøene. På sikt bør tiltakene bidra til å løfte flere fagmiljøer opp i verdensklasse og til langsiktig grunnleggende forskning som kan bidra til å flytte forskningsfronten. Støtten til prosjekter for å ta banebrytende forskning i bruk bør også på sikt bidra til en raskere overføring av kunnskap fra den banebrytende forskningen til mer anvendt og næringsrettet forskning.

Sak PS-BF 07/26

Fagevalueringer humsam: Inndeling i evalueringsløp

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Banebrytende forskning	Petter Helgesen	Gunhild Rønningen, Christian Lund, Jon Holm	1. Forslag til inndeling i evalueringsløp 2. Institusjoner fordelt på løp
Fra			
Områdedirektør Benedicte Løseth			
DRØFTINGSSAK			

Forslag til vedtak Porteføljestyret ber administrasjonen ta med innspill i det videre arbeidet.

Kort bakgrunn PS behandlet i desember 2025 sak 73/25 om oppstart av 3. runde humsam-evalueringer: premisser og plan. Administrasjonen har varslet alle godkjente forskningsinstitusjoner i Norge om oppstart av nye fagevalueringer av humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning i Norge.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Administrasjonen følger opp planen fra PS-sak 73/25 med vedlagte forslag til inndeling av humanistiske og samfunnsvitenskapelige fagmiljøer i evalueringsløp til drøfting i styret.

Hovedpunkter

Forskningsrådets fagevalueringer er formative evalueringer som skal gi grunnlag for strategisk utvikling på organisasjonsnivå, samtidig som kvaliteten i de enkelte forskningsområder blir vurdert av internasjonale fagfeller (jfr Holm & Sivertsen Autonomi innenfor trangere rammer: Fagevaluering som strategisk verktøy i en ny forskningspolitisk kontekst).

Som beskrevet i PS-sak 73/25, er organisasjonsperspektivet blitt framhevet ved å gjøre administrative enheter (institutter, avdelinger) til den sentrale evalueringsenheten. Dette gir også føringer for hvordan vi deler humsam-fagene i evalueringsløp: For at fagevalueringene skal være nyttige for strategisk oppfølging og planlegging ved institusjonene, er det viktig å få til en samtidig evaluering av forskningen slik den er organisert i administrative enheter (avdelinger, institutter og fakulteter). Oppgaven kan formuleres på følgende måte: Å dele inn norsk humsam-forskning i grupper av fag som gjenspeiler hvordan fagene eksisterer sammen i de administrative enhetene som skal evalueres.

Administrasjonen har brukt publiseringsdatabasen Cristin for å se på interaksjonen mellom fag og administrativ organisering. I Cristin er alle publikasjoner knyttet til både en administrativ enhet (forfatteradresse) og et fag gjennom fagklassifiseringen av tidsskrifter i Norsk Publiseringssindikator (NPI). Som grunnlag for analysen har vi tatt ut publiseringsdata for nivå 2 i institusjonshierarkiet, det vil si fakultetsnivået for UH-sektor og avdelings- eller divisjonsnivå for instituttsektor. For helseforetakene har vi kun toppnivå.

I forrige runde av fagevalueringer av humaniora og samfunnsvitenskap ble fagområdene delt i to løp ut fra tradisjonelle disiplingrenser. Når vi tar utgangspunkt i publiseringspraksis ved de institusjonelle enhetene i Cristin, ser vi mønstre som utfordrer en slik enkel oppdeling. Et sentralt funn er at mange humaniora-tunge

Fagevalueringer humsam: Inndeling i evalueringsløp

fakulteter ved høyskoler og nye universiteter også har betydelig forskningsproduksjon innen pedagogikk, f.eks. HiVolda, HiØF, UiA, UiS og U-Innlandet. Kombinasjonen gjenspeiler sannsynligvis en historisk tilknytning til lærerutdanning. Innenfor samfunnsvitenskap skiller helseforetak og universiteter med helse- og sosialfagutdanning seg ut som en egen gruppe. Grupperingene gjenspeiler sammenhenger mellom forskningsfagene og dens institusjonelle kontekst som vi mener det er formålstjenlig å ta hensyn til i inndelingen av evalueringsløp. (Se vedlegg 1)

Administrasjonen har gjort en beregning av hvordan forskningsinstitusjoner med mer enn 20 publikasjoner i perioden 2020-2024 kan fordeles på det foreslåtte evalueringsløpene basert på deres publiseringsprofil (se vedlegg 2). Rettsvitenskap er tatt med i fordeling på fag, men vil ha oppstart av ny evaluering etter 2029. Endelig fordeling vil bli avgjort i dialog med institusjonens ledelse.

Utkast til inndeling i evalueringsløp er utformet slik at en størst mulig andel av den faglige profilen ved et fakultet, et helseforetak eller en avdeling/divisjon ved et institutt skal bli inkludert i ett og bare ett evalueringsløp. Idealet er at en administrativ enhet skal få all sin forskning evaluert i ett og bare ett evalueringsløp. Dette er selvsagt ikke mulig i alle tilfeller, fordi fagene kombineres på ulike måter ved ulike forskningsorganisasjoner, eller at organiseringen følger andre premisser enn inndelingen i forskningsfag, som f.eks. oppdragsmarkeder eller forskningstema. Etter at evalueringsløpene er besluttet vil det derfor fortsatt være nødvendig med enkelte tilpasninger, for eksempel:

- Et fakultet fordeler sine institutter på flere evalueringsløp¹
- Evalueringsløpene kan til en viss grad være overlappende, f.eks. ved at vi rekrutterer eksperter med kompetanse i pedagogikk både i løpene for humaniora og med samfunnsvitenskap
- Evalueringskomitéene for et gitt løp (f.eks. samfunnsfag) suppleres med eksperter med kompetanse på fagområder utenfor humsam, f.eks. medisin og helse.

For å vurdere hensiktsmessigheten av en gitt inndeling i evalueringsløp, må vi ta med i betraktning muligheter for tilpasning innenfor hvert løp. Generelt vil det likevel være lettere for en administrativ enhet å finne sin plass i et bredere definert evalueringsløp enn i et smalere. Det blir imidlertid en avveining mellom ønsket om å favne en bredest mulig kombinasjon av fag og økt kompleksitet i veldig brede evalueringsløp. Vi mener en inndeling i 2-3 løp gir en god balanse mellom disse hensynene:

Pulje 1 (oppstart høsten 2026): Humaniora med pedagogikk

Pulje 2 (oppstart høsten 2027): Samfunnsvitenskap i UH og instituttsektor

Pulje 3 (oppstart høsten 2028): Helse- og sosialfag i UH og humsam-forskning ved helseforetak

Plassering av pedagogikk i samme pulje som humaniora bidrar til at størrelse og kompleksitet balanseres mellom humaniora m/ped i første løp og samfunnsvitenskap i andre løp. Pulje 3 kan vurderes slått sammen med pulje 2 om det er få helseforetak som melder interesse for å delta i humsam-evalueringene. Dette vil bli klart i løpet av våren 2026.

Administrasjonen vil ta initiativ til en dialog med ledelsesnivået ved de aktuelle institusjonene før vi beslutter endelig inndeling i evalueringsløp. Fordi humaniora er først ut, vil vi invitere dekaner innenfor humaniora til dialog så raskt som praktisk

¹ En slik løsning er særlig aktuell for fakulteter med stor bredde slik som Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning ved UiT eller fakulteter som har tunge miljøer i både pedagogikk og samfunnsvitenskap.

Fagevalueringer humsam: Inndeling i evalueringsløp

mulig. Før sommeren vil vi også drøfte inndelingen i evalueringsløp med dekaner og annen relevant faglig ledelse innenfor samfunnsvitenskap.

Til slutt vil vi understreke at det gjenstår et vesentlig arbeid med den interne organiseringen av hvert evalueringsløp i evalueringskomiteer og eventuelle fagpaneler. Hovedprinsippet her vil være at administrative enheter fordeles på komiteer basert på deres sektortilhørighet og andre organisatoriske kjennetegn (profesjonsorientering vs disiplinorientering etc). Forskningsrådet vil involvere institusjoner som skal delta i evalueringene i utformingen av evalueringsløpenes interne struktur.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Forskningsrådet vil ha dialog med faglig ledelse ved institusjonene før administrasjonen beslutter endelig utforming av evalueringsløp. Vi vil deretter informere forskningsinstitusjoner med relevant forskning om hvilket evalueringsløp de forventes å delta i og når dette starter opp.

Neste sak til PS om fagevalueringer er planlagt før sommeren med drøfting av evalueringsenheter for evaluering av organisasjoner (administrative enheter) og hva som skal være enhet for vurdering av forskningsfag (tema og disipliner). Videre tar administrasjonen sikte på å utforme evalueringsprotokoll i dialog med representanter for forskningssektorene (UHR/FFA/helseforetakene) som legges fram for beslutning for PS i september.

HUM m/ped	Antall adm.enheter	Sum_publ 2020-24
Bibliotek	3	80
Instituttsektor	7	220
Museer	7	852
UH	51	19570
Totalsum	67	20722

Gj. snitt av **publikasjoner innafor løpet for adm.enheter 85%**

(Biblio 87%, Inst 87%, Museer 87%, UH 84%)

Utfordringer <50% av publikasjoner innafor løpet

Tverrfaglige fakulteter hum+sam, sentere, arkitektur og design

SAM	Antall adm.enheter	Sum_publ 2020-24
Instituttsektor	47	4633
UH	57	18725
Totalsum	104	23358

Gj. snitt av **publikasjoner innafor løpet for adm.enehter**

(UH76%, Inst 83%)

Utfordringer <50% av publikasjoner innafor løpet

Sam og tek-fakulteter med ped, NIFU

HELSESOS	Antall adm.enheter	Sum_publ 2020-24
Helse	15	440
Instituttsektor	6	729
UH	23	3679
Totalsum	44	4848

Gj. snitt av **publikasjoner innafor løpet 49%**

(Helse 60%, Inst 48%, UH 43%)

Utfordringer <50% av publikasjoner innafor løpet

Flere helsevit-fakulteter med stor andel samøk-fag eller ped,

Løp	Fag (NPI)
HUM m/ped	Arkeologi og konservering
HUM m/ped	Asia- Midtøsten- og Nord-Afrikastudier
HUM m/ped	Gresk og latin; Engelsk; Romansk; Slavisk-baltisk; Tysk;
HUM m/ped	Filosofi
HUM m/ped	Historie og Idéhistorie
HUM m/ped	Kulturvitenskap
HUM m/ped	Kunst, design og arkitektur
HUM m/ped	Kunsthistorie
HUM m/ped	Lingvistikk
HUM m/ped	Litteraturvitenskap
HUM m/ped	Medier og kommunikasjon
HUM m/ped	Musikkvitenskap
HUM m/ped	Nordisk
HUM m/ped	Pedagogikk og utdanning
HUM m/ped	Teatervitenskap og drama
HUM m/ped	Teologi og religionsvitenskap
HUM m/ped	Tverrfaglig humanistisk forskning
SAM	Biblioteks- og informasjonsvitenskap
SAM	Geografi
SAM	Kjønnsforskning
SAM	Samfunnsøkonomi
SAM	Sosialantropologi
SAM	Sosiologi
SAM	Statsvitenskap
SAM	Tverrfaglig samfunnsforskning
SAM	Økonomisk-administrative fag
HELSESOS	Sosialforskning
HELSESOS	Sosiologi ved institusjoner med helse og sosialfag

Sak PS-BF 08/26

Hvordan fremme banebrytende forskning?

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Banebrytende forskning	Petter Helgesen	Harald H. Simonsen	
Fra			
Områdedirektør Benedicte Løseth			
DRØFTINGSSAK			
Forslag til vedtak	Administrasjonen tar med seg porteføljestyrets innspill og kommentarer i arbeidet med å lage en plan for å fremme banebrytende forskning.		
Kort bakgrunn	En av prioriteringene i Porteføljeplanen for Banebrytende forskning er å fremme betydningen av banebrytende og grunnleggende forskning i samfunnet (prioritering 5, tiltak a). Porteføljestyret oppfordres til å diskutere hvordan dette tiltaket bør følges opp.		
Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Porteføljestyret er nå litt over halvveis i sin oppnevningsperiode (2024-2027). Så langt har porteføljestyret ikke eksplisitt prioritert tiltak knyttet til det å fremme banebrytende forskning. Administrasjonen foreslår at dette tema gis høyere prioritering på agendaen til porteføljestyret i den resterende perioden av porteføljestyrets oppnevningstid.		
Hovedpunkter	I møte 6/25, sak 76/25 ble det gitt en oversikt over status for oppfølging av Porteføljeplanen for Banebrytende forskning. Generelt har porteføljestyret fulgt opp de fleste av tiltakene som er definert i planen. Imidlertid mangler det konkret oppfølging knyttet til tiltak om å fremme betydningen av banebrytende og grunnleggende forskning i samfunnet (prioritering 5, tiltak a). Det er gjort noe gjennom tiltak i regi av Forskningsrådet som Nysgjerrige Norge og forskningsdagene. Selv om dette også bidrar til oppfølging av porteføljeplanen, er det ønskelig å supplere dette med tiltak i regi av porteføljestyret. For å få mer fokus på dette tiltaket i porteføljeplanen foreslår administrasjonen at det lages en plan for hvordan porteføljestyret vil fremme betydningen av banebrytende og grunnleggende forskning i resten av oppnevningsperioden. Et viktig utgangspunkt for en slik plan vil være drøftinger i porteføljestyret om hvordan dette best kan gjøres. Aktuelle spørsmål til diskusjon kan være: • Kronikker/innlegg i media? ○ Khrono? ○ Dagsaviser (Aftenposten, etc.)? ○ Innlegg på Forskningsrådets nettsider? ○ Andre? • Benytte eksisterende arrangementer og arenaer? ○ Arendals-uka? ○ Forskningsdagene? ○ Vitensentrene? ○ UHR-konferansen?		

- Andre?
- Nye/egne arrangementer?
 - Egne frokostmøter?
 - Keynote?
 - Paneldiskusjon?
 - Moderator fra Forskningsrådet/porteføljestyret?
- Hvordan benytte sosiale medier?
 - Hvilke?
- Er det andre måter å fremme betydningen av banebrytende og grunnleggende forskning i samfunnet i regi av porteføljestyret?

I diskusjonen bør det også inngå en vurdering av når de ulike aksjonene bør utføres.

**Forberedelse /
prosess**

Saken er utviklet av administrasjonen.

Videre saksgang

Administrasjonen legger fram et forslag til plan for arbeidet med å fremme banebrytende forskning på neste ordinære porteføljestyremøte (5. mai).

Sak PS-BF 09/26

Fastlegge resterende møtedatoer for 2026

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for Banebrytende forskning	Petter Helgesen	Harald H. Simonsen	
Fra			
Områdedirektør Benedicte Løseth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak	Møtene under fastlegges til følgende dater: - Møte 2/26: aa/03-2026, kl. 08:15-08:45 (digitalt møte) - Møte 5/26: bb/09-2026, kl. 10-16 (fysisk møte) - Møte 6/26: cc/11-2026, kl. 9-15 (digitalt møte) - Møte 7/26: dd/12-2026, kl. 9-15 (digitalt møte)
---------------------------	---

Kort bakgrunn	På møte 6/25 ble møtene for våren 2026 fastsatt. Det gjenstår å bestemme tidspunkter for høstens møter. I tillegg er det dukket opp et behov for et ekstra tildelingsmøte etter møte 1/26.
----------------------	--

Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Det er nødvendig å fastsette porteføljestyrets møter for 2026 slik at møtedatoer kan allokere i porteføljestyremedlemmenes kalendre og administrasjonen kan starte planleggingen av møtene.
--	---

Hovedpunkter	På møte 6/25 ble alle de 3 møtene for våren 2026 fastsatt til: - Møte 1/26: 4. mars kl. 9-16 (digitalt møte) - Møte 2/26: 6. mai kl. 10-16 (fysisk møte) - Møte 3/26: 18. juni kl. 9-15 (digitalt møte) Det er sent ut kalenderinnkalling til alle 3 møtene. På møte 6/25 ble det også besluttet at tidspunkter for de 3 møtene til høsten skal fastsettes i møte 1/26. På grunn av utfordringer knyttet til habilitet ved vedtak av revidert investeringsplan er det behov for et eget tildelingsmøte for de tildelinger som normalt ville blitt gjort i møte 1/26. Dette møtet bør komme så raskt som mulig etter at revidert investeringsplan er vedtatt. Aktuelt tidspunkt for dette møtet er: - Møte 2/26: midten av mars Merk at siden dette ekstramøtet blir møte 2/26, vil møtenummeret for de resterende møtene øke med 1. De andre møtene våren 2026 vil da bli møte 3/26 (6. mai) og 4/26 (18. juni). Aktuelle tidsperioder for høstens møter er: - Møte 5/26: midten av september - Møte 6/26: første halvdel av november - Møte 7/26: første halvdel av desember
---------------------	---

Porteføljestyret bes om å bestemme møtedatoer ut fra hvilke av tidspunktene som passer for flest medlemmer i styret.

**Forberedelse /
prosess**

Saken er utviklet av administrasjonen. Administrasjonen har før møtet lagt ut en Doodle for hvert av de tre møtene til høsten med 3 mulige tidspunkter for hvert av møtene.

Videre saksgang

Administrasjonen ved sende ut en kalenderinnkalling til hvert av møtene som ennå ikke er fastsatt.